OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA BANKE NA DAN 31.12.2015. godine

(u skladu s Odlukom Narodne banke Srbije o objavljivanju podataka i informacija banke, Službeni glasnik RS br. 125/2014 i 4/2015)

Novi Sad, maj 2016.godine
Opportunity banka a.d. Novi Sad
www.obs.rs

Uvodne napomene

Radi sprovođenja Zakona o bankama („Službeni glasnik RS“ br.107/2005, 91/2010,14/2015) i odredaba Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke („Službeni glasnik RS“ br. 125/2014 i 4/2015), Opportunity banka a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: Banka) sastavlja i javno objavljuje akt o Objavljivanju podataka i informacija Banke na dan 31.12.2015. godine.
Pomenuti akt se javno objavljuje na internet adresi Banke (www.obs.rs).
Poslovno ime banke je: Opportunity banka a.d. Novi Sad
Matični broj Banke je 08761132 ; Poreski identifikacioni broj Banke je 101643574

Opportunity banka je nastala transformacijom štedionice Opportunity international a.d. Novi Sad u banku.
Na osnovu Zakona o bankama i drugim finansijskim organizacijama, Narodna banka Jugoslavije je 28. juna 2002. godine donela rešenje i izdala dozvolu za osnivanje Štedionice Opportunity international a.d. Novi Sad (u daljem tekstu Štedionica). Štedionica je registrovana kod Privrednog suda u Novom Sadu na osnovu upisa u sudski registar br. II Fi.2355/2002 od 02. jula 2002. godine
U skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata, Štedionica je Rešenjem Agencije za privredne registre BD. 30255/2005 prevedena u Registar privrednih subjekata
Narodna banka Srbije (u daljem tekstu NBS) je 02. decembra 2005. godine donela novi Zakon o bankama (u daljem tekstu: novi Zakon), koji je stupio na snagu 10.decembra 2005 godine i koji se primenjuje od 01.oktobra 2006. godine. Novi Zakon priznaje (i daje dozvolu) samo za banke i zabranjuje poslovanje drugim finansijskim organizacijama
U cilju usaglašavanja sa Zakonom o bankama, Skupština Štedionice je donela Odluku o konverziji iz štedionice u banku i podnela Plan konverzije na odobrenje NBS 09. marta 2006. godine, a na isti je dobila saglasnost 10.aprila 2006. godine
Na dan 08. decembra 2006. godine NBS je izdala preliminarno odobrenje za rad br.10824 kojim se odobrava osnivanje Opportunity banke a.d. Novi Sad koja će biti legalni naslednik svih prava i obaveza Štedionice
Na dan 07. februara 2007. godine NBS je izdala dozvolu za rad br.2683 Opportunity banci a.d. Novi Sad
Rešenjem Agencije za privredne subjekte BD 24798/2007 od 20.04.2007. Štedionica Opportunity International a.d. Novi Sad menja naziv u Opportunity banka a.d. Novi Sad

Poslovanje
U skladu sa Zakonom o bankama, Banka obavlja sledeće aktivnosti:

- Depozitne poslove (primanje i polaganje depozita)
- Kreditne poslove (davanje i uzimanje kredita)
- Devizne, devizno-valutne i menjačke poslove
- Poslove platnog prometa
- Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstava
- Obavljanje transakcija sa hartijama od vrednosti i posredovanje u tim transakcijama
- Druge vrste bankarskih usluga, u skladu s osnivačkim aktom i Statutom Banke

Banka poslovanje obavlja u sedištu u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja 2a, i preko svojih filijala u Novom Sadu, Novom Beogradu, Beogradu, Nišu, Kragujevcu, Subotici, Čačku, Kruševcu, Jagodini, Šapcu i ekspoziture u Somboru, Zrenjaninu, Pirotu, Vranju, Leskovcu, Kraljevu, Valjevu, Užicu, Zaječaru, Prijepolju, Požarevcu, Senti i Sremskoj Mitrovici

Na dan 31.12.2015. Banka je imala 284 zaposlenih radnika (2014:240)

2. Strategija Banke i politike za upravljanje rizicima

2.1 Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima predstavlja deo ukupnog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju i usklađena je sa poslovnom politikom i strategijom Banke. Ovu strategiju čini jedan ili više dokumenata kojima se uređuje jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima banke na dugoročnoj osnovi i kojima je određen odnos banke prema rizicima kojima je ona u svom poslovanju izložena ili može biti izložena, uključujući i rizike koji proizilaze iz makroekonomskog okruženja u kome banka posluje. Strategija za upravljanje rizicima sadrži:

- pregled i definicije svih rizika kojima je banka izložena ili može biti izložena;
- dugoročne ciljeve u upravljanju rizicima utvrđene poslovnom politikom i strategijom banke, kao i sklonost ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke.

Strategija upravljanja rizicima se primenjuje na nivou banke. Dokument se periodično razmatra i po potrebi revidira, a najmanje u slučaju izmene regulatornih zahteva, značajnijih izmena Plana poslovanja, Strategije upravljanja kapitalom ili makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje. Kao najznačajniji rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju identifikuju se sledeći rizici:

1. Rizik likvidnosti - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:
povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

2. Kreditni rizik – mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik uključuje i:

Rezidualni rizik - koji predstavlja rizik da primenjene tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što se očekivalo, odnosno da njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena.

***Rizik smanjenja vrednosti potraživanja (dilution risk*)** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

Rizik izmirenja/isporuke jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu transakcija vezanih za dužničke ili vlasničke hartije od vrednosti (izuzev repo i reverse repo ugovora i ugovora o davanju i uzimanju u zajam hartija od vrednosti) kod kojih postoji neusklađenost između momenta isplate i isporuke, kao i po osnovu neizmirenih transakcija kao posledica neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na unapred ugovoreni datum.

Rizik druge ugovorne strane jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

3. Kamatni rizik – rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa;

4. Tržišni rizici - mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

5. Rizik izloženosti Banke tj. rizik koncentracije – rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru ili vrsti rizika, kao što su:

- velike izloženosti (izloženosti prema jednom licu ili prema grupi međusobno povezanih lica, kao i rizike izloženosti banke prema licima povezanim sa Bankom),
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su: privredni sektori - grane, geografska područja, vrste proizvoda i aktivnosti i sl,
- instrumenti kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti, itd.

6. Rizici ulaganja Banke – obuhvataju rizike ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva;

7. Rizik zemlje – rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

8. Operativni rizik – rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji su posledica propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Pravni rizik podrazumeva mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjenja ugovornih i zakonskih obaveza, kao i usled kazni i sankcija izrečenih od strane nadležnog regulatornog tela.

9. Rizik usklađenosti poslovanja – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja Banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima,

svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

10. Reputacioni rizik – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

11. Strateški rizik – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, njihovog neadekvatnog sprovoĆenja, kao i usled promena u okruţenju u kojem Banka posluje ili izostanka odgovarajućih reakcija Banke na te promene.

12. Rizik opcija predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu gubitaka u okviru pozicija u opcijama usled kretanja cena opcija na tržištu. Dugoročni cilj banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital banke usled izloženosti banke rizicima, jer negativni efekti mogu prouzrokovati kako direktne gubitke prihoda i kapitala, tako i ograničiti sposobnost banke da ostvaruje zacrtane ciljeve.

13. Rizici koji nastaju po osnovu aktivnosti koje je banka poverila trećim licima

Pod ovim vrstama aktivnosti smatraju se aktivnosti koje banci omogućavaju obavljanje poslova regulisanih Zakonom o bankama, kao i aktivnosti u vezi s platnim prometom koje banka može poveriti u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet, a ne smatraju se nabavka robe i standardizovanih usluga kao što su usluge u vezi s korišćenjem telekomunikacija, usluge oglašavanja, usluge čišćenja, usluge ispitivanja tržišta i sl.

14. Rizici koji nastaju po osnovu uvođenja novih proizvoda/usluga

Predstavlja sve vrste rizika koji nastaju po osnovu uvođenja novih proizvoda ili usluga, uključujući i nove aktivnosti u vezi s procesima i sistemima banke. Banka će svojim internim aktima definisati šta se smatra novim proizvodima ili uslugama kao i proces donošenja odluke o uvođenju tih proizvoda, odnosno usluga.

Banka uspostavlja sveobuhvatan i pouzdan sistem za upravljanje rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti banke i koji obezbeđuje da rizični profil banke bude u skladu s unapred definisanom sklonošću banke ka rizicima. Banka upravlja rizicima uvođenjem politika i procedura, interne regulative, kao i uspostavljanjem limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, nadzor nad radom Izvršnog odbora, kao i sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije upravljanja kapitalom, usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikacije, merenja, ublažavanja, praćenja i kontrole i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i izveštavanje Upravnog odbora o efikasnosti primene definisanih procedura upravljanja rizicima.

Sektor rizika identifikuje, meri, procenjuje i upravlja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor je odgovoran za implementiranje i održavanje procedura vezanih za rizike, čime se obezbeđuje

nezavisni proces kontrole. Ova jedinica takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o riziku.

Odbor za praćenje poslovanja banke je nadležan i odgovoran za analizu i nadzor primene i adekvatnog sprovođenja usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sistema unutrašnjih kontrola. Izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Kreditni odbor odlučuje o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, prateći izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje kamatnim rizikom i posebno, rizikom likvidnosti. Takođe, on je primarno odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke.

Odbor za rizike nadgleda aktivnosti banke i efikasnost sistema za upravljanje rizicima (Analizira kvartalne i ostale izveštaje Sektora rizika koji se dostavljaju Upravnom odboru na razmatranje i usvajanje; Razmatra poštovanje limita rizika banke; Razmatra izveštaje o trendovima u rizicima; Razmatra rezultate stres testiranja; Razmatra izveštaje o delikvenciji i naplati; Razmatra status najvećih problematičnih kredita itd.)

Unutrašnja revizija sprovodi nezavisno vrednovanje sistema upravljanja rizicima, i vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola.

Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru i Izvršnom odboru. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, racija likvidnosti i promene profila rizika.

2.2. Ciljevi i principi upravljanja rizikom likvidnosti

Osnovni cilj je smanjenje rizika likvidnosti na najmanju moguću meru putem planiranja priliva i odliva novčanih sredstava, praćenjem likvidnosti i donošenjem odgovarajućih mera za sprečavanje i otklanjanje uzroka nelikvidnosti, odnosno izbegavanje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Banka identifikuje, prati i procenjuje rizik likvidnosti po značajnim valutama u kojima posluje i ukupno za sve valute, primenom GAP analize koja podrazumeva merenje razlike između sredstava i obaveza Banke u određenom periodu vremena i praćenjem definisanih pokazatelja likvidnosti i primenom racio analize, odnosno utvrđivanje i praćenje internih limita.

U cilju obezbeđenja efikasnog sistema praćenja i kontrole rizika likvidnosti, Banka je uspostavila sistem limita. Izloženost riziku likvidnosti Banka održava na prihvatljivom nivou poštovanjem interno i eksterno propisanih limita. Banka definiše interne limite kao maksimalni dozvoljeni nivo neusklađenosti novčanih tokova aktive i pasive za određeni vremenski period, i kao maksimalni nivo interno definisanih racija likvidnosti. U cilju održavanja minimuma dnevne i mesečne likvidnosti Banka se pridržava kriterijuma propisanih od strane Narodne banke Srbije, tako da dnevni i mesečni pokazatelji likvidnosti ne budu manji od regulatorno propisanih limita.

Banka uspostavlja sistem upravljanja rizikom likvidnosti koji je deo jedinstvenog sistema upravljanja rizicima.

Upravljanje rizikom likvidnosti vrši se u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima OBS.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banka bazira se na sledećim principima:

1. Procenjivanje rizika likvidnosti po najznačajnijim valutama: RSD i EUR Pod značajnim valutama se smatraju one u kojima banka ima više od 1% ukupnih sredstava. Ostalim valutama će se upravljati zajedno. Procena rizika likvidnosti po drugim valutama sem značajnih se može vršiti na zahtev ALCO odbora.
2. Obezbeđenje stabilnosti i diversifikacija izvora finansiranja odnosno usklađivanje odnosa depozitnih izvora sa plasmanima. Nesklad izvora finansiranja dopunjuje se međubankarskim zaduživanjem uz korišćenje domaćeg i inostranog tržišta i drugih izvora odobrenih od strane Izvršnog odbora.
3. Rešavanje privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti
4. Izrade i periodičnog testiranja Plana poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja sa procenom njegove efikasnosti i adekvatnosti(Contingency funding plan – CFP) i u daljem tekstu Plan je pod skraćenim nazivom CFP.
5. Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja rizikom likvidnosti u kojem prevashodno učestvuju:

- Upravni odbor banke
- Izvršni odbor banke
- ALCO odbor
- Komitet za rizike
- Sektor za rizike
- Odeljenje za sredstva i ALM

2.2.1. Organizacija upravljanja rizikom likvidnosti

Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja rizikom likvidnosti u kojem prevashodno učestvuju:

1. Upravni odbor banke
    - usvaja Politiku upravljanja likvidnošću i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njihovu adekvatnost i primenljivost

2. Izvršni odbor banke
    - odobrava usvaja proceduru za upravljanje rizikom likvidnosti i najmanje jednom u tri godine, a po potrebi i češće razmatra njihovu adekvatnost i primenljivost;
    - usvaja metode upravljanja rizikom, i najmanje jednom godišnje preispituje adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizikom;
    - obezbeđuje poštovanje principa na bazi kojih se upravlja rizikom likvidnosti
    - definiše ciljanu strukturu aktive i pasive i racija koje iz nje proizilaze u formi usaglašavanja sa godišnjim budžetom
    - sprovodi akta usvojena od strane Upravnog Odbora,
    - odobrava odluke ALCO odbora

3. ALCO odbor
    - prati izloženost banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki
    - vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje rizikom likvidnosti
    - preduzima mere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita rizika likvidnosti
    - analizira efikasnost sistema upravljanja rizikom likvidnosti i po potrebi inicira aktivnosti i preduzima mera u interesu njegovog unapređenja

- razmatra izveštaje o izloženosti Banke riziku likvidnosti i trendovima rizika razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima
- predlaže mere za upravljanje rizikom likvidnosti,
- razmatra rezultate stres testiranja.

4. Komitet za upravljanje rizicima
   - usvaja limite likvidnosti
   - razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima
   - usvaja metodologiju stres testiranja
   - razmatra rezultate stres testiranja
   - saglašava se sa predloženim merama ALCO odbora

5. Sektor za rizike
   - prati definisane limite likvidnosti i obaveštava Odbor za upravljanje rizicima u slučaju njihovog prekoračenja
   - predlaže parametre za stres testove
   - vrši stres testove i izveštava o rezultatima stres testova

6. Odeljenje za sredstva i ALM
   - upravlja operativnom likvidnošću banke
   - definiše, obračunava, prati i obaveštava o kretanjima pokazatelja likvidnosti i obaveštava ALCO o njima
   - projektuje dnevne, mesečne, polugodišnje i godišnje novčane tokove
   - priprema GAP analize likvidnosti
   - daje predloge za utvrđivanje limita likvidnosti
   - daje predloge za unapređenje likvidnosti banke
   - učestvuje u izradi stres testova

7. Odeljenje interne revizije
   - vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja rizikom likvidnosti na osnovu godišnjih planova Interne revizije

8. Sektor za poslovni razvoj
   - vrše mere poboljšanja likvidnosti koje donosi ALCO

9. Odeljenje za informacione tehnologije i razvoj
   - uspostavljanja i razvija informacioni sistem Banke koji omogućava efikasnu razmenu podataka za blagovremeno i kontinuirano upravljanje rizikom likvidnosti a na osnovu zahteva koje definišu odgovorni Sektori / Direkcije u svom delu poslovanja.
10. Ostali organizacioni delovi
    - obezbeđuju neophodne inpute za upravljanje likvidnošću gore definisanim organizacionim jedinicama

2.2.2. Ublažavanje rizika likvidnosti

Sprovođenjem mera za ublažavanje rizika likvidnosti, rizik se održava na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke.

Mere za pribavljanje nedostajućih sredstava u slučaju kratkoročnog smanjenja likvidnosti banke/ugrožavanja likvidnosti u određenoj valuti

1. uzimanje kratkoročnih depozita sa međubankarskog tržišta
2. prodaja hartija od vrednosti iz trgovine i raspoloživih za prodaju shodno redosledu dospeća, razlici između kupovne i prodajne cene i shodno brzini moguće realizacije
3. zaustavljanje obnavljanja dospelih međubankarskih kredita koji se daju drugim bankama tokom ograničenog perioda
4. uzimanje kredita na osnovu zaloge hartija od vrednosti na tržištu (lombardni krediti kod NBS)
5. limitiranje, a u slučaju potrebe, i zamrzavanje realizacije novog aktivnog poslovanja sa primarnim klijentima (krediti itd.)
6. racionalizacija prodaje i/ili otkupa efektivnog stranog novca
7. smanjenje troškova banke
8. revidiranje optimuma gotovog novca koji se nalazi u filijalama
9. uzimanje depozita uz obezbeđenje
10. korišćenje dozvoljenog prekoračenja po korespondentnim računima
11. povlačenje neiskorišćenih kreditnih linija
12. uzimanje kratkoročnih kredita na međubankrskom tržištu
13. valutne svop transakcije
14. repo transakcije

U slučaju dugotrajnih problema likvidnosti Banke i eskalacije situacije u krizi likvidnosti, preduzima se sledeće:

1. svi gore pomenuti koraci od početka smanjenja likvidnosti do prerastanja u krizu,
2. smanjenje obnavljanja depozita koji se plasiraju bankama na međubankarskom tržištu po dospeću, na sledeće načine:
    - ako je neophodno, dogovor o njihovoj prevremenoj isplati,
    - davanje novih depozita samo u okviru obaveznog iznosa cene ponude (shodno pravilima referentnih banaka), samo tokom veoma kratkog roka,
    - alternativno zaustavljanje davanje kredita na međubankarskom tržištu,
3. prodaja i zaloga drugih delova portfolija hartija od vrednosti, bez obzira na uticaj na bilans uspeha,
4. prodaja, ili zaloga, drugih sredstava, npr. delova kreditnog portfolija, nekretnina itd.
5. povećanje osnovnog kapitala banke

2.2.3. Izveštavanje o riziku likvidnosti

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o riziku likvidnosti i uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja.

U smislu internog izveštavanja Sektor rizika kvartalno dostavlja Izveštaj o riziku likvidnosti Upravnom odboru , Odboru za rizike i mesečno Komitetu za rizike, dok Odeljenje za sredstva i ALM mesečno dostavlja izveštaj o riziku likvidnosti Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i vanredno u uslovima krize likvidnosti Izvršnom odboru .

Eksterno izveštavanje o upravljanju rizikom likvidnosti Banka vrši saglasno regulativi Narodne Banke Srbije, zahtevima Opportunity International i poverioca Banke.

2.3. Ciljevi i principi upravljanja kreditnim rizikom

Kreditni rizik Banke je uslovljen finansijskim stanjem i kreditnom sposobnošću dužnika kao i kvalitetom sredstava obezbeđenja potraživanja Banke.

Kreditni rizik se ne može izbeći u celosti već se može samo držati u određenim okvirima koji su prihvatljivi za Banku. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Prilikom preuzimanja rizika pri odobravanju plasmana Banka procenjuje mogućnost nastanka gubitaka sa ciljem da se obim rezerve za procenjene gubitke po osnovu odobrenih plasmana održava u okvirima koje može da podnese kapital i finansijski rezultat Banke. Pri ostvarivanju navedenog cilja Banka se vodi principima u okviru Strategije upravljanja rizicima i Strategije i plana kapitala.

Banka ima usvojenu proceduru upravljanja kreditnim rizikom, kao i niz internih akata koji detaljnije regulišu upravljanje kreditnim rizikom u pojedinim segmentima, u cilju uspostavljanja adekvatnog procesa upravljanja kreditnim rizikom Banke i njegovog minimiziranja odn. održavanje kvaliteta portfolija banke.

To je integrisan proces koji obuhvata:

-Identifikovanje kreditnig rizika

-Merenje, odnosno procenu kreditnog rizika

-Kontrolu kreditnog rizika

-Monitoring kreditnog rizika

-Izveštavanje o kreditnom riziku

Proces upravljanja kreditnim rizikom uključuje sledeće:

1) Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana dužnika Banke
2) Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke

2.3.1. Organizacija upravljanja kreditnim rizikom

U upravljanju kreditnim rizikom učestvuju:

- Organizacione jedinice Banke: Sektor poslovnog razvoja, Sektor finansija, Odeljenje za pravne poslove, Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja, Sektor rizika, Sektor bankarskih operacija, Odeljenje informacionih tehnologija
- Organi Banke: Upravni odbor Banke, Izvršni odbor Banke, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke, Kreditni odbori Banke, Odbor za upravljanje rizicima, svaki u domenu svojih nadležnosti.

Banka je uspostavila funkciju upravljanja kreditnim rizikom primerenu svojoj veličini, vrsti i složenosti poslova koje obavlja, kao i visini kreditnog rizika kojem je ili može biti izložena.

Organizacija upravljanja kreditnim rizikom definisana je Kreditnom politikom i njenim pratećim dokumentima i regulativom, a posebnim pravilnikom je regulisan rad kreditnih odbora Banke.

2.3.2. Ublažavanje kreditnog rizika

Ublažavanje kreditnog rizika vrši se korišćenjem tehnika ublažavanja kreditnog rizika shodno Odluci NBS o adekvatnosti kapitala banaka. Banka može koristiti više od jednog instrumenta kreditne zaštite za

smanjenje kreditnog rizika po osnovu jedne izloženosti pod uslovom da tu izloženost podeli tako da svaki njen deo bude pokriven jednim instrumentom kreditne zaštite. Obračun iznosa aktive ponderisane kreditnim rizikom za svaki tako pokriven deo vrši se u svemu u skladu sa odredbama pomenute Odluke o adekvatnosti kapitala.

Ublažavanje rizika se postiže:
doslednom primenom postupaka identifikovanja, merenja i procene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke navedenih u ovom dokumentu, analiziranjem stanja i strukture, tj. kvaliteta kreditnog portfolija Banke, praćenjem izmena stanja i strukture kreditnog portfolija Banke, predlaganjem i kontinuiranim analiziranjem, od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke, mera za otklanjanje uzroka koji dovode do nastanka rizika, kao i utvrđivanjem, od strane nadležnih organa Banke, nadležnosti i postupaka Banke u slučaju povećanja nivoa kreditnog rizika.
Osnovne tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinčanog plasmana su:
-limiti izloženosti (eksterni i interni limiti, limiti na bazi procene kreditne sposobnosti itd.)
-definisanje rizičnih profila za svaki proizvod i svaki tip klijenta Banke
-diversifikovanje ulaganja
-adekvatni instrumenti obezbeđenja (regulisano internim aktima Banke)

Posebnim dokumentom regulisan je i proces kontinuiranog monitoring kredita u portfoliju Banke kao i njegova frekvencija, način evidentiranja i preduzimanja adekvatnih mera.

2.3.3. Izveštavanje o kreditnom riziku

Banka izrađuje izveštaje koji se odnose na praćenje kreditnog rizika na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou

Uprava banke praćenjem različitih izveštaja prati ukupnu kreditnu izloženost, odnosno kvalitet svog portfolija i to kroz sledeće izveštaje:

1. Dnevni izveštaj koji prikazuje trend kašnjenja u otplati kredita preko 5 odnosno 15 dana, po savetniku klijenata, filijalama i na nivou cele banke

2. Nedeljni, „Portfolio at risk“ izvestaj koji prikazuje ukupan portfolio i broj klijenata na nivou cele banke, filijale, savetnika za klijente, kao i iznos rizičnog portfolija koji je u kasnjenju preko 5, odnosno 15 dana

3. Nedeljni izvestaj koji prikazuje kasnjenje u otplati kredita po proizvodima i različitim vremenskim segmentima docnje. Risk menadžer prati podatke iz ovog izveštaja na dnevnom nivou

4.Nedeljni izveštaj koji prikazuje sve kredite koji su u kašnjenju preko 30 dana

5.Mesečni portfolio izveštaj koji prikazuje izloženost i broj kredita po proizvodima, sektorsku izloženost, izloženost po filijalama, kvalitet portfolija (klasifikaciji kredita), iznosu i broju kredita isplaćenih u poslednjem mesecu.

6.Kvartalni izveštaj isplaćenih kredita, preko određenog limita, sa opisom namene kredita.

7.Godišnji izvestaj kredita isplaćenih, preko određenog limita, za potrebe menadžment monitoringa velikih kredita

Svi izveštaji koji se izrađuju u skladu sa Odlukom NBS o izveštavanju banaka su u rokovima i formi propisanim tom odlukom

2.4. Ciljevi i principi upravljanja deviznim rizikom

Osnovni cilj procesa upravljanja deviznim rizikom Banke je da ostvari maksimalno kvalitetan odnos rizika i prinosa u granicama pažljivo definisanih limita kroz uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, minimiziranje i eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti ugroziti finansijski rezultat Banke, te usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja.

Upravljanje deviznim rizikom sprovodi se formiranjem adekvatnog okruženja u Banci za upravljanje deviznim rizikom u smislu formalizovanja aktivnosti i instrumenata za upravljanje deviznim rizikom, obezbeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje deviznog rizika, te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova za upravljanje deviznim rizikom. Upravljanje se sprovodi u smislu mera i aktivnosti u uslovima probijanja definisanih limita i poslovanja Banke u zoni visokog rizika.

Devizni rizik predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene vrednosti deviznih kurseva.
Izloženost deviznom riziku u određenoj valuti predstavlja potencijalne promene u vrednosti potraživanja i obaveza Banke u određenoj valuti koje se mogu pripisati promenama u kursu za tu valutu.

U cilju obezbeđenja efikasnog sistema praćenja i kontrole deviznog rizika, uspostavljen je sistem eksterno (NBS regulative) i interno propisanih limita čije poštovanje obezbeđuje održavanje izloženosti deviznom riziku na prihvatljivom nivou. Visina limita deviznog rizika utvrđena je na bazi odnosa između aktive i pasive, tako da odnos ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) na kraju svakog radnog dana i kapitala Banke ne bude veći od regulatorno propisanog limita.
Utvrđeni limiti se revidiraju najmanje jednom godišnje na nivou banke, odobravaju se i usvajaju od strane Izvršnog odbora.

Banka uspostavlja sistem upravljanja deviznim rizikom koji je deo jedinstvenog sistema upravljanja rizicima.

Upravljanje deviznim rizikom vrši se u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima Banke.

Upravljanje deviznim rizikom obuhvata usklađivanje neto otvorene pozicije Banke kroz proces praćenja i planiranja transakcija izloženih deviznom riziku.

Banka upravlja deviznim rizikom dnevno, mesečno i kvartalno.

Upravljanje deviznim rizikom Banka bazira se na sledećim principima:

1. Procenjivanje deviznog rizika po najznačajnijim valutama: RSD i EUR Pod značajnim valutama se smatraju one u kojima banka ima više od 1% ukupnih sredstava. Ostalim valutama će se upravljati zajedno. Procena deviznog rizika po drugim valutama sem značajnih se može vršiti na zahtev ALCO odbora.

2. Upravljanje deviznim rizikom Banke mora biti u saglasnosti sa limitima postavljenim od strane Narodne banke Srbije i limitima postavljenim od same Banke, pri čemu profitabilnost Banke nije ugrožena.
3. Limiti deviznog rizika se utvrđuju na onom nivou pri kom Banka neće imati značajne gubitke zbog kretanja kursa stranih valuta u odnosu na dinar.

4. Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja deviznim rizikom u kojem prevashodno učestvuju:

- Upravni odbor banke
- Izvršni odbor banke
- ALCO odbor
- Odbor za rizike
- Sektor za rizike
- Odeljenje za sredstva i ALM

2.4.1. Organizacija upravljanja deviznim rizikom

Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja deviznim rizikom u kojem prevashodno učestvuju:

1. Upravni odbor banke
    - usvaja Politiku upravljanja deviznim rizikom i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njihovu adekvatnost i primenljivost

2. Izvršni odbor banke
    - usvaja procedure za upravljanje deviznim rizikom i najmanje jednom u tri godine, a po potrebi i češće, razmatra njihovu adekvatnost i primenljivost
    - usvaja metode upravljanja rizikom, i najmanje jednom godišnje preispituje adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizikom;
    - obezbeđuje poštovanje principa na bazi kojih se upravlja deviznim rizikom
    - sprovodi akta usvojena od strane Upravnog Odbora,
    - odobrava odluke ALCO odbora
3. Komitet za upravljanje rizicima
    - usvaja limite deviznog rizika
    - razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima
    - usvaja metodologiju stres testiranja
    - razmatra rezultate stres testiranja
    - saglašava se sa predloženim merama ALCO odbora

4. ALCO odbor
    - prati izloženost banke deviznom riziku koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki
    - razmatra izveštaje o izloženosti Banke deviznom riziku i trendovima rizika
    - vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje deviznim rizikom
    - preduzima mere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita deviznog rizika
    - razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima
    - predlaže mere za upravljanje deviznim rizikom,
    - razmatra rezultate stres testiranja

5. Sektor za rizike
    - prati definisane limite i obaveštava ALCO u slučaju njihovog prekoračenja
    - izrađuje metodologiju stres testova
    - predlaže parametre za stres testove
    - vrši stres testove i izveštava o rezultatima stres testova

6. Odeljenje za sredstva i ALM
    - upravlja operativno deviznom pozicijom banke u skladu sa definisanim limitima
    - predlaže limite deviznog rizika na razmatranje ALCO odboru
    - definiše, obračunava, prati i obaveštava o kretanjima definisanih pokazatelja deviznog rizika ALCO odbor
    - definiše metodologiju projekcije otvorene pozicije banke u skladu sa metodologijom projekcije novčanih tokova i vrši istu
    - izrađuje metodologiju GAP analiza i priprema GAP analize otvorene pozicije

- daje predloge za unapređenje procesa upravljanja deviznim rizikom
- obračunava dnevni/mesečni pokazatelj deviznog rizika, kontroliše izveštaje u NBS i šalje izveštaje korisnicima unutar banke
- daje impute za stres testiranje

7. Odeljenje interne revizije
    - vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja deviznim rizikom na osnovu godišnjih planova Interne revizije

8. Odeljenje za IT i razvoj
    - uspostavljanja i razvija informacioni sistem Banke koji omogućava efikasnu razmenu podataka za blagovremeno i kontinuirano upravljanje deviznim rizikom, a na osnovu zahteva koje definišu odgovorni Sektori / Direkcije u svom delu poslovanja
9. Ostale direkcije
    - obezbeđuju neophodne inpute za upravljanje deviznim rizikom gore definisanim organizacionim jedinicama
    - vrše mere poboljšanja upravljanja deviznim rizikom.

2.4.2. Izveštavanje o deviznom riziku

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o deviznom riziku uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja.

U smislu internog izveštavanja Sektor rizika kvartalno dostavlja Izveštaj o deviznom riziku Upravnom odboru, Odboru za rizike i mesečno Komitetu za rizike, dok Odeljenje za sredstva i ALM mesečno dostavlja izveštaj o deviznom riziku Odboru za upravljanje aktivom i pasivom .

Eksterno izveštavanje o upravljanju deviznim rizikom Banka vrši saglasno regulativi Narodne Banke Srbije, zahtevima Opportunity International i poverioca Banke.

2.4.3. Mere zaštite od deviznog rizika

Sprovođenjem mera za ublažavanje deviznog rizika, rizik se održava na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke.

U zavisnosti od uzroka i stepena konstatovanog poremećaja deviznog rizika, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će predlagati Izvršnom odboru sledeće mere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), te definisati odgovornosti unutar banke za realizaciju tih aktivnosti:

1. Limitiranje iznosa dinarskih kredita i depozita sa valutnom klauzulom,
2. Kupovina, odnosno prodaja deviza,
3. Odlaganje plasmana sa valutnom klauzulom,
4. Povećana aktivnost na naplati plasmana sa valutnom klauzulom,
5. Predlaganje ostalih mera na duži rok u cilju svođenja i održavanja deviznog rizika na prihvatljiv nivo

2.5. Ciljevi i principi upravljanja rizikom koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije može biti prouzrokovan:
1. Velikom izloženošću prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica
2. Velikom izloženošću banke prema licu povezanom s bankom
3. Izloženošću prema privrednim sektorima
4. Izloženošću prema geografskim područjima
5. Izloženošću prema vrstama proizvoda
6. Izloženošću prema instrumentima kreditne zaštite

Cilj procesa identifikacije rizika koncentracije je identifikovanje rizika koncentracije koji bi mogli prouzrokovati štetu ili uticati na ciljeve banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija.

Ublažavanje rizika koncentracije banka sprovodi aktivnim upravljanjem kreditnim portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita.

2.5.1. Organizacija upravljanja rizikom koncentracije

Radi adekvatnog upravljanja rizikom koncentracije - izloženosti, Banka formira organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i koja omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja ovim rizikom.

Primarnu odgovornost za upravljanje rizikom koncentracije snose poslovne i funkcionalne oblasti u kojima postoji rizik. Pored toga, svi zaposleni su odgovorni za efikasno upravljanje rizikom i moraju obavestiti nadležne o svim propustima u kontroli ili izloženostima koje mogu prouzrokovati finansijski gubitak.

Odeljenje za internu reviziju vrši nezavisan proces procene kontrole rizika koncentracije Banke i o tome izveštava Upravni odbor ili više rukovodstvo.

Izvršni odbor je odgovoran za praćenje glavnih tipova rizika Banke, u saradnji sa Sektorom za rizike, Komitetom za upravljanje rizicima i Odborom za praćenje aktive i pasive.

Izvršni odbor daje ovlašćenja i utvrđuje odgovornosti Sektora za rizike da bi se obezbedilo odgovarajuće upravljanje rizikom koncentracije u skladu sa odgovarajućim kontrolnim okvirom i preporuke u vezi sa apetitom za rizike i rizičnim profilom Banke.

2.5.2. Ublažavanje rizika koncentracije

Sprovođenjem mera za ublažavanje rizika profil Banke se održava na prihvatljivom nivou. U zavisnosti od uzroka i promena rizika, Sektor za rizike daće predloge Izvršnom odboru za preduzimanje određenih mera i akcija u zavisnosti od vrste rizika, neke od mera mogu biti:
- Promena limita izloženosti
- Pojačan nadzor nad kreditnim aktivnostima određene linije kreditiranja
- Definisanje limita izloženosti
- I slične mere koje dovode do minimiziranje određenih vrsta rizika

2.5.3. Izveštavanje o riziku koncentracije

Sektor rizika izveštava Komitet za upravljanje rizicima pri Upravnom odboru o:

1. Stanju pokazatelja rizika koncentracije
2. Statusu implementacije usvojenih mera za ublažavanje rizika

U okviru Sektora rizika, na bazi podataka iz postojeće baze Banke, a u skladu sa Metodologijom NBS za izradu izveštaja o velikim izloženostima banke, izrađuju se propisani izveštaji (VI-LI i VI-GPL) i sektor odgovara za sveobuhvatnost i tačnost istih. Same izveštaje o velikim izloženostima tj. izveštaje koji se na obrascima:
- VI-LI – obrazac o velikim izloženostima banke prema limitima izloženosti i
- VI-GPL – obrazac o velikim izloženostima prema grupi povezanih lica,
u vidu elektronske poruke, u propisanom formatu i u propisanim rokovima, Narodnoj banci Srbije dostavlja ovlašćeno lice iz IT sektora.

2.6. Ciljevi i principi upravljanja rizicima ulaganja Banke

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i rizike ulaganja u sopstvena osnovna sredstva i investicione nekretnine.
Cilj upravljanja rizicima ulaganja sastoji se u tome da Banka identifikuje ukupni obim sopstvenih ulaganja u udelima i/ili akcijama drugih pravnih lica kao i u sopstvena osnovna sredstva i investicione nekretnine i da taj obim ulaganja održava u propisanim granicama u odnosu na svoj kapital (u skladu sa odredbama Zakona o bankama, Odlukom NBS o upravljanju rizicima ili interno propisanim limitima).

Cilj upravljanja rizikom ulaganja je:

- uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju;
- minimiziranje i/ili eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti do gubitaka, odnosno ugroziti finansijski rezultat Banke usled ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine;
- usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja;
- ostvarenje veće stope profitabilnosti uz prihvatljiv nivo rizika ulaganja

Banka prati i razmatra odnos rizika ulaganja i ostalih vrsta rizika.

2.6.1. Organizacija upravljanja rizicima ulaganja Banke

Radi adekvatnog upravljanja rizicima ulaganja, Banka formira organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i koja omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja ovim rizicima.

U upravljanju rizikom ulaganja Banke učestvuju:

- Upravni odbor utvrđuje Politiku za upravljanje rizikom ulaganja i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njenu adekvatnost i primenljivost.
- Izvršni odbor je dužan da poštuje ciljeve i principe na bazi kojih se upravlja rizikom ulaganja, vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje rizikom ulaganja i preduzima mere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita rizika ulaganja.
- Izvršni odbor je dužan da permanentno analizira efikasnost sistema upravljanja rizikom ulaganja i, po potrebi, inicira aktivnosti i preduzima mere u interesu njegovog unapređenja.

- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom permanentno prati izloženost Banke riziku ulaganja i predlaže Izvršnom odboru mere i aktivnosti u interesu adekvatnijeg upravljanja i poštovanja preciziranih limita rizika ulaganja.
- Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja, kontrolom usklađenosti poslovanja i procenom glavnih rizika te (ne)usklađenosti, predlaže planove upravljanja rizikom ulaganja.
- Odeljenje unutrašnje revizije, u ostvarivanju funkcije unutrašnje revizije dužna je da inicira aktivnosti kojima se obezbeđuje da se rizik ulaganja na odgovarajući način identifikuje i kontroliše, odnosno da organi Banke budu blagovremeno informisani o uočenim eventualnim nepravilnostima.
- Sektor za rizike kao posebna organizaciona jedinica, zadužena je za operativno sprovođenje Politike za upravljanje rizikom ulaganja kao i izveštavanje rukovodstva Banke.
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, koji usklađuje planirana ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine sa rizicima izloženosti Banke koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, prati izloženost Banke i riziku ulaganja u druga pravna lica i obavlja druge poslove u skladu sa internim aktima Banke.
- Izvršni odbor Banke donosi odluke o nabavci i otuđenju osnovnih sredstava i investicionih nekretnina.

Ostali organizacioni delovi Banke koji učestvuju u sistemu upravljanja rizikom ulaganja dužni su da u svom delokrugu rada sprovode mere definisane Politikom za upravljanje rizikom ulaganja

2.6.2. Ublažavanje rizika ulaganja Banke

Sprovođenjem mera za ublažavanje rizika ulaganja, rizik se održava na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke.

Osnovne tehnike za kontrolu rizika ulaganja u druga pravna lica su izbegavanje i smanjivanje rizika, odnosno minimiziranje gubitaka koji mogu nastati usled pogoršanja finansijske sposobnosti tog lica, odnosno klasifikacije pravnog lica u koje se vrši ulaganja.

Ublažavanje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou i to putem:

- planiranja nabavke i otuđenja osnovnih sredstava na godišnjem nivou
- redovnim sprovođenjem popisa osnovnih sredstava i
- redovnim praćenjem vrednosti osnovnih sredstava.

U zavisnosti od konstatovanih uzroka i determinanti poremećaja rizika ulaganja, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će Izvršnom odboru predlagati mere i aktivnosti za ublažavanje rizika ulaganja, a pre svega:

- uspostavljanje limita za pojedinačna ulaganja u druga pravna lica
- uspostavljanje limita za ulaganja u grupu povezanih pravnih lica
- ukupnih ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine
- prodaju uloga ili akcija u druga pravna lica,
- prodaja akcija ili udela, odnosno prodaja osnovnih sredstava i investicionih nekretnina,
- povećanje kapitala.

Na osnovu dobijenih informacija putem izveštaja Sektora za rizike i predloga Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Izvršni odbor preduzima konkretne mere i aktivnosti na ublažavanju rizika ulaganja

2.6.3. Izveštavanje o rizicima ulaganja Banke

Uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja Upravnog odbora, Izvršnog odbora, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Komiteta za upravljanje rizicima, omogućava se blagovremeno i adekvatno upravljanje rizikom ulaganja Banke.

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o riziku ulaganja.

Interno izveštavanje o riziku ulaganja, u vidu izveštaja Sektora za rizike dostavlja se Upravnom, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i Komitetu za upravljanje rizicima.

Eksterno izveštavanje o upravljanju rizikom ulaganja, Banka vrši saglasno Odluci o izveštavanju banaka Narodne banke Srbije, kroz izveštaj UB pod nazivom „Pregled ulaganja banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva banke“. Navedeni izveštaj se dostavlja tromesečno NBS u skladu sa rokovima koji su propisani Odlukom o izveštavanju banaka, donetom od strane NBS , u vidu elektronske poruke, u formatu i na način koji su propisani posebnim uputstvom kojim se uređuje elektronsko dostavljanje podataka NBS.

2.7. Ciljevi i principi upravljanja rizikom zemlje

Rizik zemlje predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz inostranstva i posledica je političkih, ekonomskih i socijalnih prilika zemlje dužnika Banke. Rizik zemlje uključuje politički, ekonomski i rizik transfera.

Politički i ekonomski rizik predstavljaju mogućnost nastanak negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja makroekonomske stabilnosti određene zemlje, odnosno strukturnih promena ekonomije određene zemlje.

Rizik transfera predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti, a koje su utvrđene aktima državnih i drugih organizacija zemlje dužnika.

Rizik zemlje se ne odnosi isključivo na zemlju u kojoj se nalazi sedište dužnika Banke, već se uzima u obzir rizik zemlje od čijih subjekata se potražuju sredstva.

Cilj upravljanja rizikom zemlje je:

- uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju;
- minimiziranje i/ili eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti do gubitaka, odnosno ugroziti finansijski rezultat Banke usled rizika zemlje;
- usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja;
- ostvarenje veće stope profitabilnosti uz prihvatljiv nivo rizika zemlje.

Banka prati i razmatra odnos rizika zemlje i ostalih vrsta rizika

2.7.1. Organizacija upravljanja rizikom zemlje

U upravljanju rizikom zemlje Banke učestvuju:

- Upravni odbor utvrđuje Politiku za upravljanje rizikom zemlje i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njenu adekvatnost i primenljivost.
- Izvršni odbor je dužan da poštuje ciljeve i principe na bazi kojih se upravlja rizikom zemlje, vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje rizikom zemlje i preduzima mere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita rizika zemlje.
  Izvršni odbor je dužan da permanentno analizira efikasnost sistema upravljanja rizikom zemlje i po potrebi, inicira aktivnosti i preduzima mere u interesu njegovog unapređenja.
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom permanentno prati izloženost Banke riziku zemlje i predlaže Izvršnom odboru mere i aktivnosti u interesu adekvatnijeg upravljanja i poštovanja preciziranih limita rizika zemlje.
- Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja, kontrolom usklađenosti poslovanja i procenom glavnih rizika te (ne)usklađenosti, predlaže planove upravljanja rizikom zemlje.
- Odeljenje unutrašnje revizije, u ostvarivanju funkcije unutrašnje revizije dužno je da inicira aktivnosti kojima se obezbeđuje da se rizik zemlje na odgovarajući način identifikuje i kontroliše, odnosno da organi Banke budu blagovremeno informisani o uočenim eventualnim nepravilnostima.
- Sektor za rizike, kao posebna organizaciona jedinica, zadužena je za operativno sprovođenje ove Politike i izveštavanje rukovodstva Banke

Ostali organizacioni delovi Banke koji učestvuju u sistemu upravljanja rizikom zemlje obuhvataju:

- Odeljenje za sredstva i ALM
- Sektor za poslovni razvoj,
- Odeljenje za informacione tehnologije i razvoj

2.7.2. Ublažavanje rizika zemlje

Sprovođenjem mera za ublažavanje rizika zemlje, rizik se održava na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke. Osnovne tehnike kontrole rizika su izbegavanje i smanjivanje rizika, odnosno minimiziranje gubitaka koji mogu nastati usled pogoršanja rejtinga zemlje.

U zavisnosti od konstatovanih uzroka i determinanti poremećaja rizika zemlje, Sektor za rizike i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će predlagati Izvršnom odboru sledeće mere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno):

- definisanje novih limita izloženosti,
- obustavljanje dalje kreditno garancijske aktivnosti Banke prema klijentima čija je zemlja porekla ocenjena kao visokorizična,
- naplata potraživanja od klijenata čija je zemlja porekla ocenjena kao visokorizična,
- izbegavanje otvaranja novih računa i novčanih i nenovčanih plasmana prema institucijama, pravnim licima i pojedinicima u zemljama koje spadaju u kategoriju visokorizičnih. U slučaju kritičnog rizika, prekida se platni promet sa konkretnom zemljom i vrši se transfer svih sredstava iz te zemlje, ostavljajući samo one iznose sredstava koji predstavljaju već prihvaćenu neopozivu obavezu ove zemlje,
- diversifikacija portfolia kroz smanjenje koncentracije portfolia u pojedinim zemljama,
- obezbeđenje adekvatnih instrumenata obezbeđenja za zemlje/regione koji izlažu Banku neprihvatljivo visokom riziku zemlje.

Na osnovu dobijenih informacija i predloga mera dobijenih od Sektora za rizike i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Izvršni odbor preduzima konkretne mere i aktivnosti na ublažavanju rizika zemlje.

2.7.3. Izveštavanje o riziku zemlje

Uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja Upravnog i Izvršnog odbora kao i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Komiteta za upravljanje rizicima omogućava se blagovremeno i adekvatno upravljanje rizikom zemlje.

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o riziku zemlje. Interno izveštavanje o riziku zemlje, u vidu izveštaja Sektora rizika dostavlja Upravnom i Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i Komitetu za upravljanje rizicima. Eksterno izveštavanje o upravljanju rizikom zemlje Banka vrši saglasno regulativi Narodne Banke Srbije.

Sektor rizika će vršiti interno izveštavanje gore navedenih odbora samo u slučaju kada postoje neke promene na elementima koji se uključuju u merenje i kontrolu rizika zemlje.

2.8. Ciljevi i principi upravljanja kamatnim rizikom

Osnovni cilj procesa upravljanja kamatnim rizikom Banke je da ostvari maksimalno kvalitetan odnos rizika i prinosa u granicama pažljivo definisanih limita kroz uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, minimiziranje i eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti ugroziti finansijski rezultat Banke, te usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja.

Upravljanje kamatnim rizikom sprovodi se formiranjem adekvatnog okruženja u Banci za upravljanje kamatnim rizikom u smislu formalizovanja aktivnosti i instrumenata za upravljanje kamatnim rizikom, obezbeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje kamatnog rizika, te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova za upravljanje kamatnim rizikom. Upravljanje se sprovodi u smislu mera i aktivnosti u uslovima probijanja definisanih limita i poslovanja Banke u zoni visokog rizika.

Banka uspostavlja sistem upravljanja kamatnim rizikom koji je deo jedinstvenog sistema upravljanja rizicima.
Upravljanje kamatnim rizikom vrši se u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima Banke.

Upravljanje kamatnim rizikom obuhvata usklađivanje neto otvorene pozicije Banke kroz proces praćenja i planiranja transakcija izloženih kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom dnevno, mesečno i kvartalno.

Upravljanje kamatnim rizikom Banka bazira se na sledećim principima:

1. Procenjivanje kamatnog rizika po najznačajnijim valutama: RSD i EUR. Pod značajnim valutama se smatraju one u kojima banka ima više od 1% ukupnih sredstava. Ostalim valutama će se upravljati zajedno. Procena kamatnog rizika po drugim valutama sem značajnih se može vršiti na zahtev Odbora za upravljanje aktivom i pasivom u daljem tekstu ALCO odbor
2. Upravljanje kamatnim rizikom Banke mora biti u saglasnosti sa limitima postavljenim od strane Narodne banke Srbije i limitima postavljenim od same Banke, pri čemu profitabilnost Banke nije ugrožena
3. Limiti kamatnog rizika se utvrđuju na onom nivou pri kom Banka neće imati značajne gubitke zbog kretanja kursa stranih valuta u odnosu na dinar
4. Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja kamatnim rizikom

Rizični profil Banke je određen nivoom rizičnosti koji je Banka spremna da preuzme u skladu sa definisanim ciljevima i principima upravljanja kamatnim rizikom.

2.8.1. Organizacija upravljanja kamatnim rizikom

U procesu rukovođenja i organizaciji procesa upravljanja kamatnim rizikom prevashodno učestvuju:

1. Upravni odbor
   - utvrđuje Politiku za upravljanje kamatnim rizikom i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njenu adekvatnost i primenljivost

2. Izvršni odbor
   - je dužan da obezbedi poštovanje principa na bazi kojih se upravlja kamatnim rizikom,
   - vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje kamatnim rizikom i preduzima mere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita kamatnog rizika
   - analizira efikasnost sistema upravljanja kamatnim rizikom i po potrebi inicira aktivnosti i preduzima mere u interesu njegovog unapređenja

3. ALCO odbor je odgovoran za
   - postavljanje principa i instrumenata u vezi sa sistemom upravljanja kamatnim rizikom i predlaganje istih Izvršnom odboru,
   - reviziju procesa i instrumenata za upravljanje kamatnim rizikom (izveštaj i tabele za procenu rizika) i ispunjenosti limita na godišnjem nivou, kao i izradu predloga koje će nakon toga prosleđivati na Izvršni odbor
   - kontinuirano praćenje kamatnog rizika i informisanje Izvršnog odbora razmatra rezultate stres testiranja

4. Komitet za upravljanje rizicima
   - analizira izveštaje Sektora za rizike
   - razmatra usklađenost sa utvrđenim limita rizika
   - razmatra izveštaje o trendovima rizika
   - razmatra rezultate stres testiranja

5. Sektor za rizike odgovoran je za:
   - predlaganje limita i praćenje izloženosti Banke kamatnom riziku u skladu sa postavljenim limitima
   - izveštavanje Komiteta za upravljanje rizicima, ALCO odbora i Odeljenja za sredstva i ALM u slučaju prekoračenja limita
   - predlaganje parametara, izradu metodologije stres testova i sprovođenje stres testova na godišnjem nivou
   - predlaganje potrebnih mera za umanjenje izloženosti kamatnom riziku

6. Odeljenje za sredstva i ALM
   - definisanje, izračunavanje i praćenje pokazatelja kamatnog rizika i izveštavanje ALCO odbora o njihovim trendovima
   - predlaganje limita i praćenje izloženosti Banke kamatnom riziku
   - izrada metodologije „gap“ analize i analize kamatnog rizika
   - predlaganje potrebnih mera za umanjenje izloženosti kamatnom riziku

7. Odbor za uvođenje novih proizvoda izmenu postojećih proizvoda
- sprovodi mere za umanjenje izloženosti kamatnom riziku koje su u njihovoj nadležnosti

8. Odeljenje informacionih tehnologija je odgovorno za:
   - uspostavljanja i razvija informacioni sistem Banke koji omogućava efikasnu razmenu podataka za blagovremeno i kontinuirano upravljanje kamatnim rizikom, a na osnovu zahteva koje definišu odgovorni Sektori / Odeljenja u svom delu poslovanja

9. Odeljenje unutrašnje revizije će
   - pratiti i analizirati uvođenje i primenu usvojenih procedura za upravljanje kamatnih rizikom
   - periodično sprovoditi nezavisnu reviziju procesa merenja, praćenja i kontrole kamatnog rizika

10. Ostala odeljenja/sektor
    - dostavljaju neophodne inpute prethodno navedenim organizacionim jedinicama koje upravljaju kamatnim rizikom
    - sprovode mere za umanjenje izloženosti kamatnom riziku definisane od strane ALCO odbora

2.8.2. Ublažavanje kamatnog rizika

Sprovođenjem mera za ublažavanje kamatnog rizika, rizik se održava na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke.

U zavisnosti od uzroka i stepena konstatovanog poremećaja kamatnog rizika, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će predlagati Izvršnom odboru sledeće mere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), te definisati odgovornosti unutar banke za realizaciju tih aktivnosti:

1. Promena kamatnih stopa gore ili dole
2. Promena u spread-a između aktive i pasive
3. Promena u volumenu kamatno osetljive aktive i pasive
4. Promena u proporciji aktive i pasive (u miksu)
5. Promene u korpama dospeća pozicija u aktivi i pasivi

2.8.3. Izveštavanje o kamatnom riziku

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o deviznom riziku uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja.

U delu internog izveštavanja Sektor rizika kvartalno dostavlja Izveštaj o kamatnom riziku Upravnom odboru, Odboru za rizike i mesečno Komitetu za rizike, dok Odeljenje za sredstva i ALM mesečno dostavlja izveštaj o kamatnom riziku Odboru za upravljanje aktivom i pasivom

Eksterno izveštavanje o upravljanju deviznim rizikom Banka vrši saglasno regulativi Narodne Banke Srbije, zahtevima Opportunity International i poverioca Banke.

2.9. Ciljevi i principi upravljanja operativnim rizikom

Pod operativnim rizikom se podrazumeva rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni (zakonski) rizik.

Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je minimiziranje gubitaka po osnovu operativnih rizika uz prihvatljivi nivo izloženosti operativnom riziku. Banka je posebno uspostavila proces upravljanja rizikom

informacionog sistema koji obuhvata identifikovanje i merenje, odnosno procenu tog rizika, njegov tretman - ublažavanje, kao i kontrolu i praćenje.

Banka upravlja operativnim rizikom na nivou pojedinačnog organizacionog dela i na nivou Banke. Procena operativnog i rizika informacionog sistema na nivou Banke predstavlja sveobuhvatan proces kojim se zaokružuje praćenje operativnog rizika Banke.

Banka sprovodi obuku zaposlenih u domenu operativnog i rizika informacionog sistema kroz treninge, brošure i slične materijale u cilju podizanja svesti o operativnim rizicima i njegovom upravljanju, u meri kojoj to dozvoljavaju kapaciteti Banke.

2.9.1. Organizacija upravljanja operativnim rizikom

Upravni odbor Banke usvaja Politiku upravljanjanja operativnim i rizikom informacionog sistema Banke i najmanje jednom godišnje razmatra njenu primenjivost, a po potrebi je menja.

Na osnovu Politike upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema Izvršni odbor Banke usvaja Proceduru za upravljanje operativnim i rizikom informacionog sistema, primenjuje je i po potrebi ažurira. Izvršni odbor Banke odgovoran je da sprovodi Politiku i Proceduru upravljanja operativnim rizikom Banke. Izvršni odbor Banke najmanje jednom u toku poslovnog tromesečja, analizira efikasnost u primeni utvrđenih procedura za upravljanje operativnim rizikom kome je Banka izložena i o tome podnosi izveštaj Upravnom odboru.

Odbor za upravljanje rizicima Banke - u domenu svojih nadležnosti analizira i razmatra izveštaje o izloženosti Banke rizicima, i predlaže i donosi mere za umanjenje/eliminaciju operativnih i rizika. Odbor za upravljanje rizicima održava redovne sednice jednom mesečno, dok se Odbor za upravljanje rizicima pri Upravnom odboru Banke sastaje tromesečno. Po potrebi Banka će zakazati i vanredne sednice Odbor za upravljanje rizicima Banke.

Sektor za rizike odgvoran je za operativno sprovođenje Politika i Procedura upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema. Sektor za rizike identifikuje, meri i prati operativni rizik kako na nivou pojedinačnog organizacionog dela tako i na nivou Banke. Identifikacija i upravljanje operativnim rizikom svih organizacionih delova Banke odnosno svih aktivnosti Banke sprovode se saglasno Politici i Proceduri upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema.

Rukovodioci svih organizacionih delova Banke odgovorni su za procenu operativnog rizika do nivoa svog ovlašćenja, kao i sprovođenje mera za umanjnje/eliminisanje operativnog rizika. Svi zaposleni su odgovorni za nastanak operativnog rizika i shodno svojim ovlašćenjima i odgovornostima nadležni za upravljanje operativnim rizikom.

Interna revizija nadležna je da najmanje jednom godišnje izvrši nezavisnu ocenu procesa upravljanja operativnim rizikom u cilju efikasnog i efekivnog upravljanja ovim rizikom.

2.9.2. Ublažavanje operativnog rizika

Sprovođenjem mera za ublažavanje pojedinačnih vrsta rizika oni se održavaju na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke. Osnovne tehnike kontrole rizika su izbegavanje i smanjivanje rizika, odnosno

minimiziranje gubitaka koji mogu nastati usled pogoršanja određenih propisanih i prihvatljivih pokazatelja kao i opšteg kvaliteta portfolija banke.

U zavisnosti od konstatovanih uzroka i determinanti poremećaja operativnog rizika, Sektor za rizike i Odbor za upravljanje rizicima, će predlagati Izvršnom i Upravnom odboru mere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno). Neke od mera mogu biti :

-redefinisanje limita izloženosti;
-unapređenje procesa strateškog planiranja i detaljnija analiza okruženja u kome Banka posluje u cilju eventualnog revidiranja usvojenih strategije i poslovne politike Banke;
-uvođenje kontrolnih mera, ublaživača rizika po identifikovanim rizicima kroz sve poslovne procese, u svim organizacionim delovima Banke;
-i druge slične mere koje dovode do minimizacije operativnog rizika a radi uspostavljanja adekvatnog sistema upravljanja ovim rizikom.

Na osnovu dobijenih informacija i predloga mera dobijenih od Sektora za upravljanje rizicima i Odbora za upravljanje rizicima, Izvršni odbor preduzima konkretne mere i aktivnosti na ublažavanju operativnog rizika.

2.9.3. Izveštavanje o operativnom riziku

Interno izveštavanje
O upravljanju operativnim i rizikom informacionog sistema Sektor za rizike redovno – mesečno, a po potrebi i vanredno, izveštava Odbor za upravljanje rizicima saglasno politici i procedurama upravlja operativnim i rizikom informacionog sistema. Odbor za upravljanje rizicima tromesečno obaveštava Upravni odbor o adekvatnosti uspostavljenog sistema upravljanja operativnim rizikom.

Eksterno izveštavanje
Banka je dužna da eksterno izveštava Narodnu banku Srbije u formi i rokovima propisanim od strane NBS, kao i javnost objavljivanjem od strane NBS propisanih podataka.
Banka je dužna da, u slučaju nastanka okolnosti koje zahtevaju primenu BCP plana i DRP plana obavesti NBS i to u roku od jednog dana, o svim relevantnim činjenicama i okolnostima koje se na to odnose.
Banka će u skladu sa obavezama definisanim politikom i procedurom upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema izveštavati mrežu Opportunity International čija je članica.

3. KAPITAL BANKE

Kapital banke čini:

U hiljadama RSD	12/31/2015	12/31/2014
Akcijski kapital	1,783,080	1,531,080
Upisan neuplaćeni kapital	(7,140)	0
Emisiona premija	81,858	81,858
Akcijski i ostali kapital	**1,857,798**	**1,612,938**
Revalorizacione rezerve	92,385	105,166
Gubitak ranijih godina	(146,055)	(282,861)
(Gubitak)/dobitak tekuće godine	244,840	136,806
Stanje na dan	**2,048,968**	**1,572,049**

Kapital Banke se u 2015. godini u odnosu na prethodni period povećao u iznosu od RSD 476.919 hiljada odnosno 30,34%. Dominantno učešće u kapitalu u 2015. godini ima akcijski kapital od 86.67%.

I Akcijski kapital banke čini:

	12/31/2015			12/31/2014		
	Broj akcija	Akcijski kapital u RSD 000	%	Broj akcija	Akcijski kapital u RSD 000	%
Akcionar						
OTI Illinois, SAD	29,718	1,775,940	100.00%	25,518	1,531,080	100.00%
Ukupno	**29,718**	**1,775,940**	**100.00%**	**25,518**	**1,531,080**	**100.00%**

Na dan 31. decembar 2015. godine vlasnik 100% akcija Banke je OTI Illinois.

OTI Illinois USA je 100% u vlasništvu Opportunity International, vodeće američke dobrotvorne organizacije posvećene smanjenju siromaštva u zemljama u razvoju.

Akcijski kapital Banke se u potpunosti sastoji od običnih - redovnih akcija i to od 29.718 emitovanih običnih akcija na dan 31. decembar 2015. godine (2014: 25.518 običnih akcija). Od tog broja emitovanih akcija, 119 akcija u iznosu od RSD 7.140 hiljada predstavlja upisan a neuplaćen akcijski kapital. Akcijski kapital se u 2015. godini u odnosu na prethodni period povećao u iznosu od RSD 244.860 hiljada odnosno 15.99%, kao posledica konverzije subordiniranog zajma u kapital OTI Illinois USA.

U februaru 2015. godine je raspisana peta emisija od 4.200 akcija, koju je u celosti upisao i delimično uplatio (4.081 akcija) OTI Illinois USA, konverzijom subordiniranog kredita (EUR 2.000 hiljada) u akcijski kapital u iznosu od RSD 244.860 hiljada, dok je 119 akcija u vrednosti od RSD 7.140 hiljada upisano a neuplaćeno na dan 31. decembar 2015. godine.

Emisiona premija

Emisiona premija se u 2015 godini u odnosu na prethodni period nije menjala. Njeno učešće u kapitalu u 2015 godini iznosi 4,00% (2014: 5,21%).

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve su se u 2015 godini u odnosu na prethodni period smanjile u iznosu od RSD 12.781 hiljade ili 12,15% po osnovu gubitka kreiranja odloženih poreskih obaveza. Njihovo učešće u kapitalu u 2015. godini iznosi 4,51% (2014: 6,69%).

Gubitak/Dobitak

Dobitak tekuće godine se u 2015. godini u odnosu na prethodnu povećao u iznosu od RSD 108.034 hiljade dinara odnosno 78.97%. Njegovo učešće u kapitalu u 2015. godini iznosi 11,95% (2014: 8,70%).

Na skupštini akcionara, doneta je Odluka o raspodeli dobiti za 2014. godinu, kojom je predviđeno da iznos od RSD 136.806 hiljada bude raspoređen na teren akumuliranog rezultata, čime su se akumulirani gubici prethodnih godina smanjili u istom iznosu.

4. REGULATORNI KAPITAL BANKE

Regulatorni kapital Banke izračunava se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl.Glasnik RS, 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Osnovni kapital banke čini:

1. akcijski kapital Banke - formiran je pored inicijalnog uloga akcionara i narednim emisijama novih akcija
2. emisiona premija
3. gubici iz prethodnih godina
4. nematerijalna ulaganja
5. potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama (shodno odredbama tačkama 12. i 426. Odluke o adekvatnosti kapitala, do 01.01.2014. 50% potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi I vanbilansnim stavkama Banka je tretirala kao odbitnu stavku kapitala, dok je ovaj procenat od 01.01.2014. 100% potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnim i vanbilansnim stavkama su odbitna stavka osnovnog kapitala).

Dopunski kapital banke čine:

1. subordinirani krediti do iznosa koji ne prelazi 50% iznosa osnovnog kapitala.
2. 85% formiranih revalorizacionih rezervi

RSD 000	12/31/2015	12/31/2014
KAPITAL BANKE	**1,759,307**	**1,449,913**
OSNOVNI KAPITAL	1,242,926	925,072
Nominalna vrednosti uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	*1,775,940*	*1,531,080*
Emisiona premija	*81,858*	*81,858*
Gubici iz prethodnih godina	*146,055*	*282,861*
Nematerijalna ulaganja	*95,626*	*86,595*
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	*373,191*	*318,410*
DOPUNSKI KAPITAL	*516,381*	*524,841*
Deo revalorizacionih rezervi banke	*78,527*	*89,391*
Subordinirane obaveze	*437,854*	*435,450*
Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	*0*	*0*
ODBITNE STAVKE KAPITALA	*0*	*0*
Od čega: umanjenje osnovnog kapitala	*0*	*0*
Od čega: umanjenje dopunskog kapitala	*0*	*0*
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama		
UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	*1,242,926*	*925,072*
UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	*516,381*	*524,841*
Bruto iznos subordiniranih obaveza	*729,757*	*725,750*
Iznos regulatornog kapitala u EUR 000	14,465	11,987
Minimalni iznos kapitala prema Odluci o adekvatnosti kapitala Banke u EUR 000	10,000	10,000
Kurs EUR na dan	121.6261	120.9583

5. POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA BANKE

Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke izračunava se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS, 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Na dan 31.12.2015. iznosio je 22,31% (20,96% na dan 31.12.2014.) što je iznad minimalnog limita od 12% definisanog Odlukom.

Banka je usvojila i primenjuje: Strategiju i plan upravljanja kapitalom, Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala, Proceduru za internu procenu adekvatnosti kapitala i Proceduru o praćenju limita rizika. Time Banka ažurno i adekvatno prati procenu potrebnog nivoa kapitala s obzirom na rizike kojima je izložena ili kojima će biti izložena u budućem poslovanju.

RSD 000	12/31/2015	12/31/2014
KAPITAL	**1,759,307**	**1,449,913**
UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	1,242,926	925,072
UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	516,381	524,841
KAPITALNI ZAHTEV	**946,321**	**829,998**
KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	815,085	723,372
Standardizovan pristup (SP)	6,792,377	6,028,103
SP klase izloženosti	6,792,377	6,028,103
KAPITALNI ZAHTEV za tržišne rizike	0	0
Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	0	0
Kapitalni zahtev za devizni rizik	0	0
KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	131,236	106,626
Kapitalni zahtevi za OPERATIVNI RIZIKA izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	131,236	106,626
POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	946,321	829,998
POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	**22.31%**	**20.96%**

5.1. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na adekvatnost kapitala i proces interne procene adekvatnosti kapitala

5.1.1.Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala

Jedan od ključnih elemenata u Bazel II okviru je zahtev za internom procenom adekvatnosti kapitala (ICAAP). Regulatorni zahtevi koji se odnose na Stub II i ICAAP su u velikoj meri zasnovani na principima.

Ključni zahtevi ovog procesa koji su definisani Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banaka su: ICAAP treba da bude dokumentovan, da odgovara prirodi, obimu i složenosti aktivnosti Banke, u skladu sa Strategijom i politikom Banke za upravljanje rizicima, kao i strategijom i planom upravljanja kapitalom Banke, zasnovan na identifikaciji, merenju i proceni rizika, da pruža sveobuhvatnu procenu

rizika, kao i da pokriva sve materijalno značajne rizike kojima je Banka izložena ili može biti izložena, bude integralni deo procesa upravljanja Bankom i donošenja odluka u Banci.

Ovaj proces čine: identifikacija rizika i procena njihove materijalne značajnosti, procena pojedinačnih kapitalnih zahteva i proračun ukupnog internog kapitala, kao i planiranje koje obuhvata, pre svega, praćenje bančinog profila rizika, kapitalne pozicije i performansi u poređenju sa ICAAP planovima, kao i redovno sprovođenje stres testiranja za sve materijalno značajne rizike i za interni kapital.

Odgovornosti organizacionih delova u procesu interne procene adekvatnosti kapitala

- Upravni odbor
- usvaja Strategiju i plan upravljanja kapitalom
- najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njenu adekvatnost i primenljivost.
- usvaja godišnji izveštaj o ICAAP procesu.

- IO je odgovoran za primenu ICAAP procesa u Banci. Odgovornost uključuje, ali nije ograničena na:
- kreiranje ICAAP procesa u Banci;
- dostavljanje izveštaja o ICAAP-u Upravnom Odboru na usvajanje;
- redovno izvršenje svih aktivnosti u okviru ICAAP-a;
- pružanje dovoljnih izvora podrške ICAAP-u
- godišnje revidiranje ICAAP-a.

- Sektor za rizike
- radi kontinuirano na poboljšanju ICAAP okvira, konkretnije na razvoju metodologija i instrumenata za merenje rizika,
- u saradnji sa Sektorom za finansije i drugim relevantnim organizacionim jedinicama procenjuje materijalnu značajnost rizika i utvrđuje materijalno značajne rizike, vrši obračune predviđene ovom procedurom i priprema ICAAP izveštaj na godišnjem nivou te
- ICAAP izveštaj dostavlja NBS
- definiše stres scenarija koje odobrava Komitet za upravljanje rizicima.

- ALCO odbor
- razmatra rezultate stres testova koji se odnose na devizni, kamatni i rizik likvidnosti Banke.

- Sektor za finansije
- je odgovoran za planiranje kapitala
- učestvuje u proceni rizika koji su pod njegovom odgovornošću (rizik likvidnosti, devizni rizik i kamatni rizik).

- Odeljenje za internu reviziju
- sprovodi nezavisnu i objektivnu reviziju i evaluaciju ICAAP-a
- pruža mišljenje o dovoljnosti i efikasnosti sistema Banke za upravljanje rizicima i ICAAP
- dostavlja izveštaj o nalazima Upravnom odboru.

Obračun iznosa potrebnog internog kapitala

Potreban interni kapital predstavlja nivo kapitala koji je neophodan za pokriće kapitalih zahteva po osnovu svih rizika koje je Banka identifikovala kao materijalno značajne za potrebe procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Banka vrši obračun internih kapitalnih zahteva i utvrđuje iznos potrebnog internog kapitala za svaki pojedinačni rizik koji je Banka identifikovala kao materijalno značajan za potrebe procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Sažet prikaz svih vrsta rizika koji su u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala preispitivani sa stanovišta materijalnosti u kontekstu rizičnog profila Banke:

- Materijalno značajan rizik sa alokacijama na regulatorni i interni kapital: kreditni i operatvni rizici;
- Materijalno značajan sa alokacijama na regulatorni i interni kapital ukoliko otvorena devizna pozicija prelazi 2% kapitala: Devizni rizik u bankarskoj knjizi;
- Materijalno značajan sa alokacijama na interni kapital: Kreditno-devizni rizik;
- Materijalno značajan sa alokacijama na interni kapital u zavisnosti od visine HHI indeksa: Rizik koncentracije;
- Materijalno značajan sa alokacijama na interni kapital u zavisnosti od potencijalnog efekta na kapital: Kamatni rizik;
- Materijalno značajan sa alokacijama na interni kapital u zavisnosti od visine pokazatelja likvidnosti: Rizik likvidnosti;
- Bez dodatnog izdvajanja kapitala: Strateški rizik, Rezidualni rizik; Rizik zemlje i Reputacioni rizik.

Interni kapitalni zahtev za kreditni rizik

Obračun internog kapitalnog zahteva za kreditni rizik se zasniva na Odluci o adekvatnosti kapitala banke Narodne Banke Srbije i izračunava se množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom sa 12% u skladu sa Procedurom o adekvatnosti kapitala Banke.

Iznos aktive ponderisane kreditnim rizikom izračunava se primenom standardizovanog pristupa propisanog u članu 27 Odluke o adekvatnosti kapitala.

Moguća potcenjenost kreditnog rizika usled primene standardizovanog pristupa ne procenjuje se zasebno već se uzimaju u obzir rezultati stres testa kreditnog rizika.

Stres testiranje vrši se u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala.

Ukoliko rezultat stres testa prelazi prag materijalnosti od 2% regulatornog kapitala uključuje se u interni kapitalni zahtev za kreditni rizik.

Interni kapitalni zahtev za tržišne rizike

Devizni rizik

Obračun internog kapitalnog zahteva za devizni rizik se zasniva na Odluci o adekvatnosti kapitala banke Narodne Banke Srbije i vrši se u skladu sa standardizovanim pristupom izračunavanja kapitalnog zahteva za devizni rizik kao i Procedurom o adekvatnosti kapitala Banke.

Banka će obračunavati interni kapitalni zahtev za devizni rizik ako je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu veći od 2% regulatornog kapitala Banke izračunatog u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala.

Kapitalni zahtev za devizni rizik izračunava se množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene devizne pozicije u zlatu sa 12%.

Ukoliko se utvrdi materijalna značajnost deviznog rizika stres testiranje vrši se u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala

Interni kapitalni zahtev za operativni rizik

Obračun internog kapitalnog zahteva za operativni rizik se zasniva na Odluci o adekvatnosti kapitala banke Narodne Banke Srbije i vrši se u skladu sa Pristupom osnovnog indikatora kao i Procedurom o adekvatnosti kapitala Banke.
Kapitalni zahtev predstavlja 15% relevantnog pokazatelja.
Relevantni pokazatelj se obračunava kao trogodišnji prosek sume neto prihoda od kamata i neto nekamatonosnog prihoda, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
Banka će preispitivati moguću potcenjenost kapitalnog zahteva za operativni rizik poređenjem iznosa internog kapitalnog zahteva za operativni rizik obračunatog pristupom osnovnog indikatora sa ukupnim iznosom svih ostvarenih i izbegnutih gubitaka registrovanih u bazi operativnog rizika tokom godine koja prethodi danu obračuna.
Stres testiranje vrši se u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala.

Interni kapitalni zahtev za kreditno-devizni rizik

Imajući u vidu činjenicu da je značajan deo plasmana banke indeksiran u stranu valutu ovaj rizik može imati značajan uticaj na poslovanje.
Stres testiranje vrši se u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala.
U okviru izloženosti kreditnom riziku izdvajaju se izloženosti u stranoj valuti i iznos njihove bruto izlozenosti množi se sa predviđenom stopom rasta kursa uz pretpostavku da svi ostali parametri ostaju nepromenjeni. Kapitalni zahtev za kreditni rizik obračunat na ovako uvećane iznose izloženosti predstavlja efekat povećanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik usled rasta kursa. Razlika uvećanog internog kapitalnog zahteva za kreditni rizik i kreditnog zahteva za kreditni rizik primenom standardizovanog pristupa se tretira kao interni kapitalni zahtev za kreditno-devizni rizik ukoliko prelazi prag materijalnosti od 2% regulatornog kapitala.

Interni kapitalni zahtev za rezidualni rizik

Interni kapitalni zahtev za rezidualni rizik je pokriven u okviru Stuba I u okviru kapitalnih izdvajanja za kreditni rizik preko adekvatnog sistema upravljanja kreditnim rizikom i sredstvima obezbeđenja. Banka je primenom Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala donela zaključak da rezidualni rizik nije materijalno značajan za Banku te nije potrebno interno kapitalno izdvajanje za ovu vrstu rizika.

Interni kapitalni zahtev za rizik koncentracije

Obračun internog kapitalnog zahteva za rizik koncentracije zasniva se na na Herfindahl-Hirschman indeksu (HHI), kao opšte prihvaćenom metodu u bankarskom sektoru.
Banka će zasebno sagledavati nivo sektorske koncentracije i koncentracije pojedinačnih izloženosti
Ukoliko se utvrdi materijalna značajnost rizika koncentracije stres testiranje vrši se u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala i obračunava se interni kapitalni zahtev kao procenat internog kapitalnog zahteva za kreditni rizik u skladu sa kriterijumima utvrđenim metodologijom.

Interni kapitalni zahtev za kamatni rizik

- Banka utvrđuje materijalnu značajnost kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na osnovu potencijalne izloženosti riziku u odnosu na kapital u okolnostima paralenog pomeranja za +/- 200 bp.
- Ukoliko ukupna neto ponderisana pozicija bankarske knjige u odnosu na kapital prelazi 2% izloženost kamatnom riziku smatra se materijalno značajnim i rezultat se izdvaja kao interni kapitalni zahtev za kamatni rizik.
  Dodatno, čak iako standardni kamatni šok od 200bp ne ukaže na materijalnu značajnost kamatnog rizika, potreba za izdvajanjem dodatnog kapitalnog zahteva za kamatni rizik procenjuje se i na osnovu sprovedenog stres testa odnosno na osnovu potencijalne izloženosti u odnosu na kapital u okolnostima paralelnog pomeranja za +/- 400 bp u skladu sa ponderima definisanim Metodologijom
- Stres testiranje vrši se u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala
- Ukoliko rezultat stres testa odnosno dobijena neto ponderisana pozicija bankarske knjige prelazi prag materijalnosti od 2% kapitala rezultat se izdvaja kao interni kapitalni zahtev za kamatni rizik.

Interni kapitalni zahtev za rizik likvidnosti

- Ukoliko se utvrdi materijalna značajnost rizika likvidnosti u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala sprovodi se stres testiranje rizika likvidnosti.
- Stres testiranje vrši se u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala
- Ukoliko rezultati stres testa pokažu probijanje usvojenog praga materijalnosti kao interni kapitalni zahtev izdvaja iznos koji predstavlja 2% kapitalnih zahteva obračunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Interni kapitalni zahtev za strateški rizik

- Ukoliko se utvrdi materijalna značajnost strateškog rizika u skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala kao interni kapitalni zahtev izdvaja se iznos koji predstavlja 2% kapitalnih zahteva obračunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.
- Kako je strateški rizik relativno teško kvantifikovati i za procenu materijalne značajnosti koristi se kvalitativni pristup stres testiranje strateškog rizika se ne sprovodi.

Interni kapitalni zahtev za reputacioni rizik

- Izloženost riziku reputacije je u osnovi funkcija adekvatnosti procesa upravljanja rizicima banke kao i načinom i efikasnošću sa kojom rukovodstvo odgovara na spoljne uticaje u vezi sa bankarskim transakcijama.
- Reputacioni rizik se smatra usko povezanim sa ostalim rizicima kao što su tržišni, kreditni, operativni rizik, itd.
- Reputacioni rizik se umnogome smanjuje ukoliko postoji dobro upravljanje gorepomenutim rizicima.
- Banka je svesna ovog rizika i poseduje politiku i proceduru za ublažavanje uticaja na reputacioni rizik (praćenje vesti, plan komunikacije).
- Iz ovog razloga reputacioni rizik se ne smatra materijalno značajnim i ne obračunava se interni kapitalni zahtev za reputacioni rizik.

Ukupni interni kapitalni zahtevi

- Za izračunavanje ukupnih internih kapitalnih zahteva koristi se pristup jednostavnog sabiranja.

Pokazatelj interne adekvatnosti kapitala

Pokazatelj interne adekvatnosti kapitala se obračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$CAR = \frac{Internal\ Capital}{Internal\ Capital\ Requirement} \times 8\%$$

Ciljani interni pokazatelj adekvatnosti kapitala je iznad 15%

5.2. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na adekvatnost kapitala banke u skladu sa regulatornim zahtevima

5.2.1. Iznos kapitalnog zahteva za kreditni rizik za klase izloženosti (standardizovani pristup)

KAPITALNI ZAHTEVI PO VRSTAMA RIZIKA	u hiljad. RSD
Kapitalni zahtev za kreditni rizik	
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	442
Izloženost prema javnim administrativnim telima	0
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	0
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0
Izloženost prema bankama	12,699
Izloženost prema privrednim društvima	14,650
Izloženost prema fizičkim licima	743,991
Visokorizične izloženosti	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0
Ostale izloženosti	43,303
Ukupan kapitalni zahtev za kreditni rizik	**815,085**
od čega:	
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	7,291
Dospela nenaplaćena potraživanja	5,139
Kapitalni zahtev za tržišne rizike	
Kapitalni zahtev za devizni rizik	0
Ukupan kapitalni zahtev za tržišni rizik	**0**
Kapitalni zahtev za operativni rizik	131,236
Ukupan kapitalni zahtev za operativni rizik	**131,236**
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTEVA	**946,321**
POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA %	**22,31**

5.2.2. Kapitalni zahtev za tržišne rizike

Kada su u pitanju tržišni rizici, Banka saglasno Odluci o adekvatnosti izračunava kapitalni zahtev za devizni rizik. Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a banka mu može biti izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik izračunava se množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12%.
Iznos kapitalnog zahteva za devizni rizik na dan 31.12.2015. godine iznosi: 0 hiljada dinara, jer Banka nije bila dužna da računa kapitalni zahtev za devizni rizik pošto je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu manji od 2% kapitala banke izračunatog u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala banke.

5.2.3. Kapitalni zahtev za operativni rizik

Banka izračunava kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Narodne banke Srbije. Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti iz usvojenih revidiranih finansijskih izveštaja, pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%. Trogodišnji prosek indikatora izloženosti predstavlja aritmetičku sredinu vrednosti tog indikatora za prethodne tri godine.

Ako je za bilo koju od prethodne tri godine indikator izloženosti bio negativan ili jednak nuli, taj iznos se ne uključuje u izračunavanje trogodišnjeg proseka, već se ovaj prosek izračunava kao odnos zbira pozitivnih vrednosti indikatora izloženosti i broja godina u kojima su ostvarene te vrednosti.

Indikator izloženosti se izračunava kao zbir neto prihoda od kamata i neto nekamatonosnih prihoda na osnovu sledećih elemenata:
· prihoda i rashoda kamata
· prihoda od dividendi i učešća
· prihoda i rashoda naknada i provizija
· prihoda i rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza
· prihoda i rashoda od kursnih razlika
· ostalih prihoda iz redovnog poslovanja

U izračunavanje indikatora izloženosti ne uključuju se:
· rashodi indirektnih otpisa plasmana po osnovu bilansnih pozicija
· rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije
· ostali rashodi iz redovnog poslovanja
· realizovani dobici/gubici po osnovu finansijske imovine namenjene trgovanju
· ostali prihodi koji ne potiču iz redovnog poslovanja (npr. prihodi po osnovu ugovora o osiguranju)

Kapitalni zahtev za operativni rizik na dan 31.12.2015. godine iznosi: 131,236 hiljada dinara.

Sledeća tabela prikazuje indikator izloženosti za tri godine kao i njihov aritmetički prosek u hiljadama dinara:

Osnovni pristup

Period	Indikator izloženosti*	Stopa kapitalnog zahteva	Obračun*
01.01.2012-31.12.2012.	700,392	15%	105,059
01.01.2013-31.12.2013.	845,007	15%	126,751
01.01.2014-31.12.2014.	1,079,326	15%	161,899
Ukupno (trogodišnji prosek)	874,908	15%	131,236

**U hiljadama dinara.*

6. PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJI SE ODNOSE NA IZLOŽENOSTI RIZICIMA I PRISTUPE ZA MERENJE, ODNOSNO PROCENU RIZIKA

6.1. Kreditni rizik

6.1.1. Obezvređenje bilansne aktive i utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama – definicije pojmova

Dospela, nenaplaćena potraživanja
Dospelim nenaplaćenim potraživanjem Banka smatra:
- situaciju kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od dana dospeća predmetne obaveze u bilo kojem materijalno značajnom iznosu, pri čemu se docnja u izmirenju obaveza računa u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.
- izrazito lošu kreditnu sposobnost klijenta gde finansijsko stanje ukazuju na nemogućnost naplate u bližoj budućnosti
- dužnike u procesu stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restruktuiranja,

Banka redovno procenjuje obezvređenje bilansne aktive i vanbilansih stavki izloženih kreditnom riziku. Procenjivanje obezvređenja (ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama) se vrši individualno i grupno, a u skladu sa zahtevima MRS 39 - Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje, MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva i MSFI 7 - Finansijski instrumenti: Obelodanjivanje.
Ukoliko postoje objektivni dokazi da su finansijski instrumenti obezvređeni, odnosno da Banka u ugovorenim rokovima ili iznosima neće biti u mogućnosti da naplati svoja potraživanja, sadašnja vrednost budućih novčanih tokova ne odslikava realno stvarnu vrednost finansijskih instrumenata, odnosno da će isti biti manji od njihove knjigovodstvene vrednosti, vrši se ispravka vrednosti takvog plasmana radi svođenja na nadoknadivu (realnu) vrednost.
Objektivnim dokazom obezvređenja finansijskog instumenta generalno se smatra saznanje o: postojanju značajnih finansijskih teškoća dužnika, stvarnom kršenju ugovornih obaveza, kao što je kašnjenje u izmirenju dospelih obaveza u odnosu na inicijalni datum dospeća preko 90 dana na dan vršenja analize ili neispunjenje drugih ugovornih odredbi; visokoj verovatnoći bankrotstva, stečaja ili drugog oblika finansijskog restruktuiranja dužnika; nestanku aktivnog tržišta usled finansijskih teškoća i istorijskom trendu naplate potraživanja koji ukazuje da celokupni nominalni iznos potraživanja neće biti naplaćen.

Procena i obezvređenje bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama i obracun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama koji se vrsi na grupnoj osnovi

Portfolio malih potraživanja podrazumeva iznos ukupnih potraživanja dužnika (pre umanjenja za iznos ispravke vrednosti) koji na dan obračuna nije veći od 1.500.000 rsd a dužnik je u docnji ispod 60 dana na dan klasifikacije.
U zavisnosti od procenjenog rizika, banka klasifikuje plasmane u sledeće grupe:

A grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji izmiruju svoje obaveze u rasponu od 0 do 1 dan docnje

A - ovi plasmani se procenjuju kao plasmani koji ce se u potpunosti naplatiti, od duznika se ne ocekuju problemi u naplati, smatra se da će se obaveze prvenstveno otplatiti u skladu sa ugovorom iz gotovinskog toka dužnika i samo izuzetno iz sekundarnih izvora za koje postoji procena da se njihovom realizacijom može nadoknaditi celokupna knjigovodstvena vrednost potraživanja uvećana za sve troškove koje bi Banka eventualno imala u slučaju naplate iz sekundarnih izvora. Plasmani iz ove grupe zahtevaju samo uobičajeno nadgledanje.

Dužnici čiji se plasmani klasifikuju u ovu grupu rizika imaju adekvatne prihode, i razvojne potencijale na tržištu i zadovoljavajuću kreditnu istoriju u Banci.

Osim gore navedenog, u ovoj grupi se mogu naći i plasmani koji pripadaju dužnicima koji spadaju u grupu dužnika niže kreditne sposobnosti, pod uslovom da su pokriveni prvoklasnim sredstvima obezbeđenja naplate u visini plasiranih sredstava.

Plasmani grupe A predstavljaju prakticno nepostojeći ili minimalni rizik

B grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji izmiruju svoje obaveze u rasponu od 2 do 89 dana docnje

B - Duznici ove grupe su oni čiji je materijalni status još uvek zadovoljavajući, ali dužnik nije dovoljno jak da izdrži veće poremećaje u svom poslovanju, što se odražava u povremenom kašnjenju u izmirivanju obaveza. Plasmani ove grupe zahtevaju dodatno nadgledanje i praćenje stanja dužnika, promena i kretanja njegovih poslovnih aktivnosti kao i uzroka koji su doveli do zastoja u redovnoj otplati i projekciju buduceg stanja poslovanja klijenta.

Banka procenjuje da postoji verovatnoća da će biti u mogućnosti da naplati ukupnu vrednost plasmana,bez obzira na mogućnost da će morati da iskoristi neke od instrumenata obezbedjenja, to jest, da realizuje dati kolateral.

Postoji eventualna mogućnost da za plasmane iz ove grupe Banka svoja potraživanja pokuša da naplati iz sekundarnih izvora, aktiviranjem nekog od primljenih sredstava obezbedjenja, tek nakon rezultata monitoringa ukoliko ukazuju da će se problemi u naplati iz primarnih izvora nastaviti i u budućem periodu.

C grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji imaju kašnjenja u izmirivanju svojih obaveza preko 90 dana (>90).

Plasmani grupe rizika C pokazuju slabosti u toj meri da je redovna naplata u većini slučajeva dovedena u pitanje, s mogućnošću gubitka u određenim razmerama

Plasmani ove grupe pripadaju dužnicima koji ne ispunjavaju obaveze i imaju evidentno kašnjenje u odnosu na otplatu rata plasmana

Monitoring ovih plasmana ukazuje na ozbiljnije probleme u poslovanju s trendom pogoršanja i smanjenja mogucnosti da klijent opet blagovremeno ispunjava svoje obaveze iz primarnih izvora otplate. Nakon procene monitoringa za klijente iz ove grupe je veoma karakteristično da Banka pokuša da naplati svoja potraživanja aktiviranjem primljenih kolaterala i/ili utuženjem.

Još uvek postoji određena mogucnost da se plasman ili deo plasmana naplati, ali se obicno taj rok znatno produžava

Procena i obezvređenje bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama koji se vrši na pojedinačnoj osnovi - pojedinačno značajne izloženosti

Banka obezvređenje bilansne aktive i verovatan gubitak po osnovu vanbilansnih stavki za pojedinačno značajna potraživanja procenjuje na pojedinačnoj osnovi.

Procena obezvređenja bilansne aktive na pojedinačnoj osnovi obuhvata utvrđivanje postojanja objektivnog dokaza ovog obezvređenja, procenu sadašnje vrednosti budućih novčanih tokova i obračun iznosa tog obezvređenja za svako pojedinačno potraživanje od dužnika koje je uključeno u ovu procenu.

Objektivan dokaz o obezvređenju bilansne aktive na pojedinačnoj osnovi postoji:

– ako postoje podaci o neizmirenju obaveza, o učestalom kašnjenju u otplati kamata i/ili glavnice ili o neispunjavanju drugih ugovornih odredaba;

– ako banka, usled finansijskih teškoća dužnika, bitno promeni uslove otplate potraživanja u odnosu na one koji su prvobitno ugovoreni – restruktuirana potraživanja;

– ako postane izvesno da će biti pokrenut stečajni postupak nad dužnikom ili druga vrsta njegove finansijske reorganizacije.

Za sva potraživanja koja ne pripadaju portfoliju malih potraživanja (kod kojih je iznos potraživanja dužnika, pre umanjenja za iznos ispravke vrednosti za bilansnu aktivu/ rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na dan obračuna veći od 1.500.000 RSD), a kod kojih je po proceni Banke došlo do porasta kreditnog rizika (u momentu klasifikacije kašnjenja su veća od 60 dana) procena obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu/ rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama će se vršiti na pojedinačnoj osnovi. Sektor za rizike će redovno pratiti strukturu i veličinu portfolija banke na pojedinačnom i ukupnom nivou i ukoliko bude potrebno postavljeni limit prilagođavati kriterijumu pojedinačno značajne izloženosti u datim okolnostima, u zavisnosti od vrste, veličine i učestalosti promena.

7.Obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik

Ukupna aktiva ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir aktive ponderisane kreditnim rizikom izračunate korišćenjem standardizovanog pristupa, i aktive ponderisane kreditnim rizikom za rizik izmirenja/isporuke.

Banka na dan 31.12.2015. nije bila izložena riziku izmirenja/isporuke
Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup

U sledećim tabelama dat je pregled bruto izloženosti, pre primene tehnike ublažavanja kreditnog rizika (svi iznosi su dati u hiljadama dinara)

7.1. Ukupan iznos izloženosti banke po klasama izloženosti

Pregled ukupnog i prosečnog iznosa bruto izloženosti, pre primene tehnike ublažavanja kreditnog rizika, po klasama izloženosti:

Klase izloženosti	Bruto izlož. na dan 31.12.15	Bruto izlož. na dan 31.12.14	Bruto izlož. na dan 31.12.13	Bruto izlož. na dan 31.12.12	Bruto izlož. na dan 31.12.11	Prosečna bruto izloženost
izloženosti prema državama i centralnim bankama	1,687,271	989,495	1,045,062	1,408,558	897,726	1,205,622
izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	7,857	4,876	3,254	1,568	0	3,511
izloženosti prema javnim administrativnim telima	4,772	4,178	5,543	0	0	2,899
izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0	0	0	1,352	0	270
izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0
izloženosti prema bankama	249,322	207,501	293,602	186,301	199,375	227,220
izloženosti prema privrednim društvima	249,783	68,379	308,027	636,418	620,738	376,669
izloženosti prema fizičkim licima	17,108,403	7,612,083	5,902,607	4,498,516	3,477,943	7,719,910
izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	184,862	177,204	228,067	200,083	30,485	164,140
dospela nenaplaćena potraživanja	721,515	370,104	424,690	432,663	348,715	459,537
visokorizične izloženosti	0		0	0	0	0
izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0
izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0	0	0
ostale izloženosti	4,030,287	10,111,722	1,011,086	784,217	512,766	3,290,016
Ukupno:	**24,244,072**	**19,545,542**	**9,221,938**	**8,149,676**	**6,087,748**	**13,449,795**

7.2. Raspodela izloženosti Banke prema geografskim celinama

U narednoj tabeli daje se prikaz geografske raspodele svih bruto izloženosti prema materijalno značajnim oblastima, po klasama izloženosti:

Region	Izloženost prema državama i centralnim bankama	Izloženosti prema bankama	Izloženosti prema fizičkim licima	Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	Izloženosti prema privrednim društvima	Ostale izloženosti
REGION VOJVODINA		191,815	4,553,517	4,441	23	191,431	4,170,016
REGION BEOGRAD			3,925,929			87,168	11,646
REGION KRAGUJEVAC			5,742,955			96,143	2,789
REGION NIŠ			3,437,257			59,478	876
SRBIJA	1,687,271		408	4,094	4,750		
CRNA GORA		43,128					
OSTALE ZEMLJE		14,379	14,176			382	
Ukupno	**1,687,271**	**249,322**	**17,674,242**	**8,535**	**4,773**	**434,602**	**4,185,327**

7.3.Raspodela izloženosti Banke prema sektorskoj pripadnosti (s pripadajućom ispravkom vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama kao i prikaz dospelih nenaplaćenih potraživanja s pripadajućom ispravkom vrednosti)

Klasa izloženosti prema državama i centralnim bankama

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Državni organi i institucije	387,251	0	0	0	0
Centralna banka	1,300,020	0	0	0	0
Ukupno	**1,687,271**	**0**	**0**	**0**	**0**

Klasa izloženosti prema bankama

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Domaće banke	188,801	189	0	0	0
Strane banke	57,507	43	0	0	0
Finans. instit. i osiguranje	3,014	21			
Ukupno	**249,322**	**253**	**0**	**0**	**0**

Klasa izloženost prema fizičkim licima

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	6,789,146	50,838	0	119,483	34,178
Građevinarstvo	73,590	2,911	9	17,528	2,661
Preduzetnici	2,525,448	71,306	87	165,988	56,040
Proizvodnja, rudarstvo	378,999	31,373	194	52,772	28,958
Poslovanje nekretninama, administr-uslužne delatn	144,841	1,835	4	7,011	1,197
Uslužne delatnosti	350,236	24,486	470	49,790	22,194
Trgovina	457,749	16,857	322	50,461	14,526
Fizička lica	6,899,392	64,299	0	97,549	51,889
Ostalo	54,841	1,936	0	5,215	1,741
Ukupno	**17,674,242**	**265,841**	**1,086**	**565,797**	**213,384**

Klasa izloženost prema privrednim društvima

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	60,183	41	0	0	0
Građevinarstvo	31,643	12,463	0	12,422	12,422
Preduzetnici	112,592	235	0	0	0
Proizvodnja, rudarstvo	30,649	1,112	0	0	0
Poslovanje nekretninama	14,051	22	0	0	0
Uslužne delatnosti	124,574	390	600	0	0
Trgovina	59,392	327	0	0	0
Ostalo	1,518	2	0	0	0
Ukupno	**434,602**	**14,592**	**600**	**12,422**	**12,422**

Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Lokalna samouprava	8,534	765	0	677	305
Ukupno	**8,534**	**765**	**0**	**677**	**305**

Izloženost prema javnim agencijama

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Javna administrativna tela	4,772	0	0	0	0
Ukupno	**4,772**	**0**	**0**	**0**	**0**

Klasa ostale izloženosti

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Banka	4,160,151	0	0	154455	0
Ostalo	25,177	263	0	587	152
Ukupno	**4,185,328**	**263**	**0**	**155,042**	**152**

7.4. Raspodela izloženosti po klasama izloženosti , prema preostalom dospeću

Klase izloženosti	<1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	>5 godina	Bez ročnosti	Ukupno
Izloženost prema državama i centralnim bankama	1,301,700	0	385,320	0	0	252	1,687,271
Izloženosti prema bankama	234,943	0	0	0	0	14,379	249,322
Izloženosti prema fizičkim licima	414,285	143,319	1,509,457	5,998,877	779,399	8,828,905	17,674,242
Izloženosti prema javnim agencijama	4,750	0	0	0	0	23	4,772
Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	5,614	0	0	0	0	2,921	8,534
Izloženosti prema privrednim društvima	6,606	3,416	47,410	198,309	33,107	145,756	434,602
Ostale izloženosti	494,085	123	4,068	10,826	0	3,676,226	4,185,328
Ukupno	**2,461,983**	**146,858**	**1,946,254**	**6,208,012**	**812,505**	**12,668,461**	**24,244,073**

7.5.Promene na ispravkama vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

Elementi	Početno stanje na dan 01.01.2015.	Povećanje u periodu	Smanjenje u periodu	Direktan otpis u periodu	Ostala prilagođavanja u periodu (kursne	Obračunato krajnje stanje na dan
Iznos obezvređenja bilansne aktiv	276,630	302,401	-196,518	-104,251	3,451	**281,713**
Iznos verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama	1,161	19,770	-12,321	0	-6,923	**1,687**
UKUPNO:	**277,791**	**322,171**	**-208,839**	**-104,251**	**-3,472**	**283,400**

7.6. Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije po vrstama druge ugovorne strane sa pripadajućom obračunatom i potrebnom rezervom (po Odluci NBS o klasifikaciji)

Tip klijenta	A		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	498,421	0	0
Preduzetnik	1,236,550	0	0
Poljoprivrednik	2,985,292	0	0
Stanovništvo	2,141,434	0	0
Ostali	4,094	0	0
Ukupno	**6,865,791**	**0**	**0**

Tip klijenta	B		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	534,121	10,520	6,429
Preduzetnik	75,657	1,508	840
Poljoprivrednik	807,387	16,326	9,842
Stanovništvo	73,054	1,451	929
Ostali	0	0	0
Ukupno	**1,490,219**	**29,805**	**18,040**

Tip klijenta	V		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	60,931	8,666	4,292
Preduzetnik	36,241	5,436	2,911
Poljoprivrednik	142,215	21,805	14,550
Stanovništvo	8,042	1,207	834
Ostali	0	0	0
Ukupno	**247,429**	**37,114**	**22,587**

Tip klijenta	G		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	63,309	18,993	11,997
Preduzetnik	135,999	40,650	25,408
Poljoprivrednik	24,653	7,546	4,308
Stanovništvo	5,326	1,598	299
Ostali	346	104	2
Ukupno	**229,633**	**68,891**	**42,014**

Tip klijenta	D		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	189,673	189,674	134,044
Preduzetnik	117,522	117,522	68,559
Poljoprivrednik	83,393	83,393	52,214
Stanovništvo	84,981	84,981	35,148
Ostali	1,174	1,174	585
Ukupno	**476,743**	**476,744**	**290,550**

8. Kreditni rejtinzi

Banka može nivo kreditnog kvaliteta izloženosti odrediti na osnovu:

1) Kreditnog rejtinga dužnika, odnosno kreditnog rejtinga finansijskog instrumenta koji je dodelila izabrana agencija za rejting, a sve u skladu s odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala,
2) Kreditne procene agencija za kreditiranje izvoza (Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj – OECD) za određivanje kreditnog kvaliteta izloženosti prema državama i centralnim bankama.

Imajući u vidu prethodno navedeno Banka prilikom određivanja pondera kreditnog rizika za izloženosti prema državama i centralnim bankama koristi kreditnu procenu države koje su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, potpisnice Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj Banka kvartalno proverava objavljene rejtinge i u skladu sa tim primenjuje odgovarajuće izmene.
Primenjeni ponderi kreditnog rizika u zavisnosti od kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza su prikazani u sledećoj tabeli:

Kategorije	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Za izloženosti prema bankama Banka je koristila kreditne rejtinge Agencija za kreditiranje izvoza (AKI) koje dodeljivanje rejtinga obavljaju u skladu sa metodologijom OECD-a. Banka nije koristila kreditne rejtinge AEKR
Postupak pridruživanja kreditnog rejtinga određenom licu vrši se automatski, kroz odgovarajuću aplikaciju, na osnovu čega se lica raspoređuju u odgovarajući kreditni kvalitet, a u skladu s Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.
U narednoj tabali nalazi se prikaz iznosa izloženosti kreditnog rizika za klase izloženosti za koje Banka primenjuje rejtinge AKI u obračunu potrebnog kapitala.

Kreditni kvalitet	**Ponder rizika (%)**	**Bruto iznos izloženosti pre primene tehnika ublažavanja rizika**
1	0	0
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		0
2	20	206,194
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		191,815
3	50	0
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		0
4	100	0
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		0
5	150	43,128
od čega: dospela nenaplaćena potraživanja		0
Ukupno (1+2+3+4+5)		**249,322**

9.Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Banka koristi tehnike ublažavanja kreditnog rizika koje su, u skladu s Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, prihvatljive kod primene standardizovanog pristupa za utvrđivanje kapitala za pokriće kreditnog rizika.
Tehnike se koriste na način da se izloženosti umanjuju za vrednost primljene kreditne zaštite koja ispunjava zahteve za priznavanje, a pre primene pondera rizika na istu.
Banka u obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik uključuje samo one instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju sve zahteve iz Odluke o adekvatnosti kapitala banke, pri čemu kreditnim rizikom ponderisani iznos izloženosti umanjen zbog korišćenja tehnika ublažavanja kreditnog rizika ne može biti veći od kreditnim rizikom ponderisanog iznosa izloženosti koji je izračunat za istu izloženost bez primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika.
Za pokriće jedne izloženosti Banka može koristiti više vrsta kreditne zaštite u kojem slučaju se kroz primenu iznos izloženosti deli na posebne delove. Osnovni principi kojima se Banka rukovodi pri upravljanju sredstvima obezbeđenja su:
- Banka pribavlja adekvatan kolateral u cilju povećanja stepena naplativosti rizičnih plasmana;
- Banka određuje vrstu i visinu kolaterala prema visini evidentiranog rizika;
- Banka adekvatno utvrđuje vrednost kolaterala u skladu s važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Banka kontinuirano prati vrednost i utrživost kolaterala prema važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;

Kolateral mora biti takve prirode i uspostavljen na takav način da u slučaju bankrotstva, stečaja i likvidacije ili kreditne nesposobnosti dužnika ili davaoca kolaterala obezbeđenje ostaje na snazi i omogućava Banci da naplati svoje potraživanje.
Kolateralno jemstvo uspostavlja se na osnovu zaključenog pismenog ugovora o kolateralnom jemstvu sa davaocem kolateralnog jemstva. Svaki ugovor o kolateralnom jemstvu mora biti odobren od strane Odeljenje pravnih poslova pre zaključenja.
Vrednovanje kolaterala obavezno se vrši pre zaključenja ugovora o poslovnoj saradnji i u toku važenja ugovora. Ukoliko po proceni Banke, dođe do poremećaja uslova na tržištu koji značajno mogu uticati na vrednost kolaterala, vrednovanje kolaterala se vrši nanovo u datim uslovima što je regulisano Procedurom za praćenje i obnovu procena kao i Procedurom za praćenje pribavljenih sredstava obezbeđenja
Pravilnik o obezbeđenju potraživanja banke predviđa da se koriste tržišne cene u slučajevima gde je to moguće, a da se za ostale kolaterale, ukoliko su primenljive, koriste metode vrednovanja.
Prilikom odobravanja kredita i i pružanja drugih usluga Banka zahteva pribavljanje nezavisne procene vrednosti kolaterala (nekretnine, opreme i sl.) od strane ovlašćenog procenitelja i mišljenja stručne službe nadležne za pravne poslove o validnosti dokumentacije i mogućnosti uspostavljanja sredstva obezbeđenja.
Banka vrši redovnu procenu vrednosti kolatarala najmanje jednom u tri godine ili češće kada se na osnovu eksternih informacija procenjuje da je došlo do obezvređenja potraživanja ili do poremećaja na tržištu koji mogu imati uticaja na vrednost kolaterala.
Banka u slučaju neizmirenja obaveza klijenata vrši realizaciju sredstva obezbeđenja i prilive po tom osnovu koristi za smanjenje obaveza klijenata prema Banci.
Prihvatljivi instrumenti kreditne zaštite za potrebe obračuna kapitalnog zahteva za pokriće kreditnog rizika mogu pripadati grupi instrumenata materijalne kreditne zaštite i nematerijalne kreditne zaštite.

Od instrumenata materijalne kreditne zaštite, koji ispunjavaju uslove o prihvatljivosti definisane u Odluci o adekvatnosti kapitala, Banka je na dan 31.12.2015. imala elemente iz kategorije sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine: gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod banke
Instrumenti materijalne kreditne zaštite se priznaju ukoliko su ispunjeni sledeći opšti uslovi:
- dovoljno su likvidni, odnosno lako su utrživi;
- vrednost tih instrumenata je stabilna tokom vremena, tako da obezbeđuje izvesnost u pogledu nivoa postignute kreditne zaštite;
- ugovorni odnos po osnovu koga su instrumenti pribavljeni daje Banci pravo da blagovremeno unovči ili ostvari prenos, prisvajanje ili zadržavanje imovine kojom se obezbeđuje kreditna zaštita u slučaju neizmirenja obaveza dužnika Banke, stečaja ili likvidacije tog dužnika ili nastanka drugog ugovorenog kreditnog događaja koji se odnosi na tog dužnika;
- stepen korelacije između vrednosti tih instrumenata i kreditne sposobnosti dužnika nije značajan.

Izloženosti pokrivene sredstvima ublažavanja kreditnog rizika po valutama

Valuta	**Iznosi izloženosti pokriveni sredstvom obezbeđenja u obliku finansijske imovine**
RSD	16,570
EUR	56,417
Ostale valute ukupno	0
Ukupno	**72,987**

Izloženosti pokrivene sredstvima ublažavanja kreditnog rizika po klasama izloženosti

Klasa izloženosti	**Iznosi izloženosti pokriveni sredstvom obezbeđenja u obliku finansijske imovine**
Klasa izloženosti prema fizičkim licima	49,106
Klasa izloženosti prema privrednim društvima	23,881
Ukupno	**72,987**

10. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transkaciji.
- transkacije derivata,
- transkacije kreditnih derivata iz knjige trgovanja,
- repo i reverse repo transkacije,
- uzimanja i davanja u zajam HoV ili robe,
- kreditiranja trgovine HoV,
- transakcije sa dugim rokom izmirenja

Kako Banka nema trgovačku knjigu, a u bankarskoj knjizi nema transakcije sa dugim rokom izmirenja, Banka nije izložena riziku druge ugovorne strane.

11. Tržišni rizici

Banka ne primenjuje pristupe internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike

12. Operativni rizici

Banka ne primenjuje pristupe internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za operativne rizike.

13. Kamatni rizik

Pregled izloženosti Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31.12.2015. godine dat je u okviru napomena uz Finansijske izveštaje

Banka je usvojila Proceduru za upravljanje kamatnim rizikom, na osnovu koje je uspostavljen adekvatan sistem upravljanja kamatnim rizikom u Banci, definisane su aktivnosti i uvođenjem procedura za identifikovanje, merenje i procenu kamatnog rizika, kao i zaštitu od neočekivano visokog nivoa izloženosti kamatnom riziku.

Banka je izložena kamatnom riziku zbog neusklađenosti vrsta ugovorenih kamatnih stopa za aktivne nasuprot pasivnih bankarskih poslova identifikovanih u parcijalnim vremenskim intervalima.

Banka je izložena kamatnom riziku u slučajevima neusklađenosti određivanja pasivnih kamatnih stopa ili roka dospeća bančinih obaveza i ponovnog određivanja aktivnih kamatnih stopa ili roka dospeća bančinih potraživanja.

Banka kontroliše izloženosti kamatnom riziku korišćenjem praga za nivo rizika, odnosno određivanjem limita. U cilju merenja izloženosti kamatnom riziku, Sektor rizika koristi sledeće metode:

• analizu rizika od ponovnog određivanja cena: merenje rizika ponovnog određivanja cena (standardna analiza šoka kamatnih stopa) i rizik opcija,

• analizu baznog rizika.

Banka utvrđuje izloženost riziku kamatne stope i procenjuje negativne efekte promene stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha) , kao i na ekonomsku vrednost Banke.

Banka priprema izveštaje o analizi rizika ponovnog određivanja cena za stavke u bilansu stanja i vanbilansne stavke koje se odnose na kamatne stope za sredstva u RSD i EUR. Aktiva i pasiva razvrstavaju se u vremenske intervale u skladu sa potencijalnim promenama cena.

Aktiva i pasiva sa fiksnom kamatnom stopom klasifikuje se prema periodu preostalom do dospeća (vek upotrebe), dok se varijabilne kamatne stope kod aktive i pasive ili aktiva i pasiva podložna promeni klasifikuje u skladu sa narednom promenom kamatne stope ili u skladu sa mogućom promenom kamatne stope. Razlike (gaps) kod kamatonosne aktive i pasive i kod vanbilansnih stavki određuju se posebno za sredstva u ispitivanoj stranoj valuti u izveštaju (razlika između aktive i pasive u toku određenog vremenskog perioda).

S obzirom na malo učešće bilansnih i vanbilansnih stavki sa varijabilnom kamatnom stopom, kamatni rizik banke je definisan rizikom ročne neusklađenosti aktive i pasive.

Banka zatvara kamatnu poziciju iz eksternih izvora ili eksternim plasmanima uspostavljanjem kamatnih perioda na način, u meri u kojoj je moguće, kojim se ublažava izloženost kamatnom riziku.

Praćenje kamatnog rizika je rezultat redovnog toka informacija i razmene informacija. Uspostavljaju su dva ključna nivoa za praćenje kamatnog rizika:

• Sektor rizika prati izloženost kamatnom riziku kroz kreiranje izveštaja o kamatnom riziku,

• ALCO odbor prati izloženost riziku kroz stalnu kontrolu ispunjavanja ciljeva i principa za upravljanje kamatnim rizikom.

Sektor rizika će u slučaju da izloženost dostiže 50% postavljenih limita odmah obavestiti menadžera Odeljenja za sredstva i ALM, u slučaju da izloženost dostiže 75% postavljenog limita odmah obavestiti ALCO odbor i u slučaju da izloženost riziku dostiže 90% postavljenog limita odmah obavestiti Izvršni odbor.

Banka ima adekvatan sistem interne kontrole radi obezbeđivanja valjanog procesa upravljanja kamatnim rizikom. Ova kontrola je sastavini deo bančinog ukupnog sistema interne kontrole i pokretač je efikasnog poslovanja, pouzdanog i redovnog izveštavanja i usklađenosti sa važećim zakonima i postavljenom regulativom. Efikasan sistem interne kontrole procesa upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva:

- strogo kontrolisano poslovanje,
- odgovarajući proces za identifikovanje i procenu rizika,
- uspostavljanje kontrolnih aktivnosti, procedura i metodologija,
- odgovarajući informacioni sistem i
- stalnu kontrolu usaglašenosti poslovanja sa usvojenim politikama i procedurama.

Odeljenje unutrašnje kontrole periodično sprovodi nezavisne revizije praćenja, merenja i kontrole kamatnog rizika

Banka takođe radi analizu osetljivosti na pomeranje tržišnih kamatnih stopa na osnovu analize trajanja.

Banka pri proceni izloženosti kamatnom riziku polazi od pretpostavke da u prvoj korpi dospeća do 1 meseca zadržava 70% neoročenih depozita, ostatak od 30% neoročenih depozita raspoređuje u korpu vremenskog intervala od 7-12 meseci preostalog dospeća.

Banka pri analizi kamatnog rizika uključuje i opcioni rizik obuhvatanjem podataka o prevremenim otplatama kredita i prevremenim vraćanjem oročenih depozita za istorijski period od 60 meseci.

Pretpostavka je da će buduća kretanja biti najsličnija skorašnjim kretanjima prevremenih otplata kredita/povlačenja depozita. Stoga se za utvrđivanje budućih kretanja sve vrednosti ponderišu ponderom značajnosti, gde je se poderi značajnosti dodeljuju za svaki mesec koji se uključuje u analizu, definišući ponder 1 za prvi, najstariji mesec (januar 2009. godine) (W1=1), a i za svaki naredni mesec se ponder uvećava za jedan (Wm=Wm-1+1)

RSD 000

Uticaj promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost i kapital Banke	31-Dec-15		31-Dec-14		31-Dec-13	
		uključujući opcioni rizik		uključujući opcioni rizik		uključujući opcioni rizik
Paralelno pomeranje kamatnih stopa +2%						
Ukupna promena aktive	2	-13	-31	-41	-42	-43
Neto promena aktive/Ukupna aktiva	0.02%	-0.11%	-0.29%	-0.39%	-0.47%	-0.48%
Neto promena aktive/Regulatorni kapital	0.12%	-0.73%	-2.12%	-2.84%	-3.12%	-3.18%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa -2%						
Ukupna promena aktive	-2	13	31	41	42	43
Neto promena aktive/Ukupna aktiva	-0.02%	0.11%	0.29%	0.39%	0.47%	0.48%
Neto promena aktive/Regulatorni kapital	-0.12%	0.73%	2.12%	2.84%	3.12%	3.18%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa +1%						
Ukupna promena aktive	1	-6	-15	-21	-21	-21
Neto promena aktive/Ukupna aktiva	0.01%	-0.05%	-0.15%	-0.20%	-0.24%	-0.24%
Neto promena aktive/Regulatorni kapital	0.06%	-0.36%	-1.06%	-1.42%	-1.56%	-1.59%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa -1%						
Ukupna promena aktive	-1	6	15	21	21	21
Neto promena aktive/Ukupna aktiva	-0.01%	0.05%	0.15%	0.20%	0.24%	0.24%
Neto promena aktive/Regulatorni kapital	-0.06%	0.36%	1.06%	1.42%	1.56%	1.59%

14. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Banka identifikovanje, merenje, praćenje i upravljanje rizikom ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva vrši u skladu s Procedurom za upravljanje rizikom ulaganja. Rizikom ulaganja Banke upravlja se blagovremenim sagledavanjem odnosa visine postojećih i planiranih ulaganja s jedne i kapitala Banke s druge strane.

Da bi se sprečile neželjene situacije, odnosno poremećaji u stepenu ulaganja, Banka sprovodi sledeće procese upravljanja rizikom ulaganja:

• identifikaciju postojećeg rizika ulaganja i uočavanje rizika koji može nastati zbog budućih aktivnosti Banke;

• merenje i projekciju rizika ulaganja, odnosno održavanje rizika ulaganja na nivou propisanom od strane regulatornog tela;

• izveštavanje eksterno i interno i

• postupanja Banke u slučaju poremećaja stepena ulaganja.

Rizik ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva se identifikuje pri svakoj promeni visine ulaganja Banke i pri svakoj promeni kapitala Banke, a identifikaciju vrši Odeljenje za finansije i računovodstvo.

Rizik ulaganja Banke procenjuje se i meri u odnosu na limite postavljene od strane Narodne banke Srbije. Velikim stepenom ulaganja Banke prema jednom licu koje nije u finansijskom sektoru smatra se ulaganje do 10% kapitala Banke, a ukupnim velikim ulaganjem u osnovna sredstva i u lica koja nisu u finansijskom sektoru smatra se ulaganje do 60% kapitala Banke.

Rizik ulaganja smatra se neprihvatljivim:

• ukoliko ulaganja u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru pređe 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili stiče akcije lica koje nije u finansijskom sektoru i

• ukoliko su ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke veća od 60% kapitala Banke.

Ova ulaganja Banke se ne odnose na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o riziku ulaganja.
Sektor rizika putem Izveštaja o riziku ulaganja interno izveštava Upravni odbor, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, tromesečno osim u slučajevima dostizanja tzv. kritično visokog ulaganja, kada se to izveštavanje vrši mesečno.
Ukoliko je stepen ulaganja kritično visok, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će predlagati Izvršnom odboru preduzimanje mera i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), a pre svega:
• prodati svoje uloge ili akcije kod lica koja nisu u finansijskom sektoru,
• povećati kapital Banke,
• ili preduzeti mere koje će dati isti efekat na smanjenju ulaganja.
Na osnovu dobijenih informacija, odnosno izveštaja Sektora rizika i predloga Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Izvršni odbor preduzima konkretne mere i aktivnosti na ublažavanju rizika ulaganja.
Banka nema ulaganja u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru na 31.12.2015.
Banka je u okviru regulatornih limita (60%) kada se radi o pokazatelju trajnih ulaganja.

Прилог 1		ПИ–КАП
31.12.2015.	**Подаци о капиталној позицији банке**	
		(у хиљадама динара)
Редни бр.	**Назив позиције**	**Износ**
I	**УКУПАН ОСНОВНИ КАПИТАЛ**	**1,242,926**
1.	**ОСНОВНИ КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ**	**1,857,798**
1.1.	**Номинална вредност уплаћених акција, осим преференцијалних кумулативних акција**	1,775,940
1.2.	**Емисиона премија**	81,858
1.3.	**Резерве из добити**	
1.4.	**Нераспоређена добит из ранијих година**	
1.5.	**Добит из текуће године**	
1.6.	**Мањинска учешћа у подређеним друштвима**	
1.7.	**Остале позитивне консолидоване резерве**	
2.	**ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД ОСНОВНОГ КАПИТАЛА**	**614,872**
2.1.	**Губици из претходних година**	146,055
2.2.	**Губитак текуће године**	
2.3.	**Нематеријална улагања**	95,626
2.4.	**Стечене сопствене акције банке, осим преференцијалних кумулативних акција**	
2.5.	**Износ акција банке узетих у залогу, осим преференцијалних кумулативних акција**	
2.6.	**Регулаторна усклађивања вредности:**	
2.6.1.	Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	
2.6.2.	Остале нето негативне ревалоризационе резерве	
2.6.3.	Добит по основу обавеза банке вреднованих према фер вредности која је остварена због промене кредитног рејтинга банке	
2.6.4.	Потребна резерва из добити за процењене губитке по билансној активи и ванбилансним ставкама банке	**373,191**
2.7.	**Остале негативне консолидоване резерве**	
II	**УКУПАН ДОПУНСКИ КАПИТАЛ**	**516,381**
1.	**ДОПУНСКИ КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ**	**516,381**
1.1.	**Номинална вредност уплаћених преференцијалних кумулативних акција**	
1.2.	**Емисиона премија по основу преференцијалних кумулативних акција**	
1.3.	**Део ревалоризационих резерви банке**	78,527
1.4.	**Хибридни инструменти**	
1.5.	**Субординиране обавезе**	437,854
1.6.	**Вишак издвојених исправки вредности, резервисања и потребних резерви из добити у односу на очекиване губитке**	
2.	**ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА**	
2.1.	**Стечене сопствене преференцијалне кумулативне акције**	
2.2.	**Потраживања по основу билансне активе и ванбилансних ставки обезбеђена хибридним инструментом или субординираном обавезом**	
2.3.	**Износ преференцијалних кумулативних акција банке узетих у залогу**	
2.4.	**Износ капитала којим се прекорачују ограничења за допунски капитал**	
III	**УКУПАН КАПИТАЛ**	**1,759,307**
1.	**УКУПАН КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ**	**2,374,179**
2.	**ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД КАПИТАЛА**	**614,872**
	Од чега умањење основног капитала	**614,872**
	Од чега умањење допунског капитала	
2.1.	**Директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу већем од 10% капитала тих банака, односно других лица**	
2.2.	**Улагања у хибридне инструменте и субординиране обавезе других банака и лица у финансијском сектору у којима банка има директна или индиректна улагања у износу већем од 10% капитала тих**	
2.3.	**Укупан износ директних и индиректних улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу до 10% њиховог капитала, као и улагања у њихове хибридне инструменте и субординиране обавезе, који прелази 10% збира основног и допунског капитала банке за коју се обрачунава капитал**	
2.4.	**Износ за који су прекорачена квалификована учешћа у лицима која нису лица у финансијском**	
2.5.	**Мањак издвојених исправки вредности, резервисања и потребне резерве из добити у односу на очекиване губитке**	
2.6.	**Износ изложености по основу слободних испорука када друга уговорна страна није измирила своју обавезу у року од четири радна дана**	
2.7.	**Потраживања и потенцијалне обавезе према лицима повезаним с банком или према запосленима у банци које је банка уговорила под условима који су повољнији од услова уговорених са другим**	
IV	**НАПОМЕНЕ**	
	Позитиван/негативан износ разлике између укупне исправке вредности билансне активе, резервисања за губитке по ванбилансним ставкама и потребне резерве из добити с једне стране и износа укупних очекиваних губитака према IRB приступу с друге стране	
	Износ исправки вредности, резервисања и потребне резерве из добити банке	
	Од чега на групној основи	
	Од чега на појединачној основи	
	Износ очекиваног губитка према IRB приступу	
	Бруто износ субординираних обавеза	**729,757**

Прилог 2		ПИ–ФИКАП			
	Подаци о основним карактеристикама финансијских инструмената који се укључују у обрачун капитала банке	31.12.2015.			
Редни бр.	Карактеристике инструмента	Опис - обичне акције	Опис - субординиране обавезе	Опис - субординиране обавезе	Опис - субординиране обавезе
1.	Емитент	Opportunity Banka a.d.	Opportunity Transformation Investments, B.V.	Opportunity Transformation Investments, B.V.	CoopEst Netherlands B.V
2.	Третман у складу с прописима				
2.1.	Третман у складу са Одлуком о адекватности капитала	Инструмент основног капитала	Инструмент допунског капитала	Инструмент допунског капитала	Инструмент допунског капитала
2.2.	Индивидуални/групни/индивидуални и групни ниво укључивања инструмента у капитал на нивоу групе	Индивидуални	Индивидуални	Индивидуални	Индивидуални
2.3.	Тип инструмента	Обичне акције	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента
3.	Износ који се признаје за потребе израчунавања регулаторног капитала (у хиљадама динара, са стањем на дан последњег извештавања)	1,775,940	97,301	97,301	243,252
4.	Номинална вредност инструмента	РСД 60.000 по акцији	Укупан износ субординиране обавезе износ ЕУР 4 милиона	Укупан износ субординиране обавезе износ ЕУР 4 милиона	Укупан износ субординиране обавезе износ ЕУР 2 милиона
5.	Рачуноводствена класификација	Акцијски капитал	Амортизована вредност	Амортизована вредност	Амортизована вредност
6.	Иницијални датум издавања инструмента	04.12.2006.	15.05.2008.	15.05.2008.	12.02.2015.
7.	Инструмент с датумом доспећа или инструмент без датума доспећа	Без датума доспећа	Са датумом доспећа	Са датумом доспећа	Са датумом доспећа
7.1.	Оригинални датум доспећа	Без датума доспећа	12.09.2018	28.12.2018.	28.02.2023.
8.	Да ли постоји право превременог откупа (call option) на страни емитента	Не	Не	Не	Не
8.1.	Први датум активирања права превременог откупа	-	-	-	-
8.2.	Накнадни датуми активирања права превременог откупа (ако је применљиво)	-	-	-	-
9.	*Купони/дивиденде*				
9.1.	Фиксне или променљиве дивиденде/купони	-	-	-	-
9.2.	Потпуно дискреционо право, делимично дискреционо право или без дискреционог права у вези с временом исплате дивиденди/купона	-	-	-	-
9.3.	Потпуно дискреционо право, делимично дискреционо право или без дискреционог права у вези са износом дивиденди/купона	-	-	-	-
9.4.	Могућност повећања приноса (*step up*)	-	-	-	-
9.5.	Некумулативне или кумулативне дивиденде/купони	-	-	-	-
10.	Конвертибилан или неконвертибилан инструмент	Неконвертибилан	Конвертибилан	Конвертибилан	Конвертибилан
10.1.	Ако је конвертибилан, услови под којима може доћи до конверзије		Конверзија у акцијски капитал банке	Конверзија у акцијски капитал банке	Конверзија у акцијски капитал банке
10.2.	Ако је конвертибилан, делимично или у целости конвертибилан		У целости	У целости	У целости
10.3.	Ако је конвертибилан, стопа конверзије		100%	100%	100%
10.4.	Ако је конвертибилан, обавезна или добровољна конверзија		Добровољна	Добровољна	Добровољна
10.5.	Ако је конвертибилан, инструмент у који се конвертује		Обичне акције	Обичне акције	Обичне акције
10.6.	Ако је конвертибилан, емитент инструмента у који се конвертује		Opportunity Banka a.d.	Opportunity Banka a.d.	Opportunity Banka a.d.
11.	Могућност отписа		Не	Не	Не
11.1.	Ако постоји могућност отписа, услови под којима може доћи до отписа		-	-	-
11.2.	Ако постоји могућност отписа, делимичан отпис или отпис у целости		-	-	-
11.3.	Ако постоји могућност отписа, привремен или трајан отпис		-	-	-
11.4.	Ако је отпис привремен, услови поновног признавања		-	-	-
12.	Тип инструмента који ће се при ликвидацији наплатити непосредно пре наведеног инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	-	-	-

	Напомене за попуњавање обрасца ПИ–ФИКАП	
Редни бр.	**Карактеристике инструмента**	**Опис**
1.	**Правно лице које је извршило емисију инструмента.** *Слободан текст.*	
2.1.	**Наводи се третман од стране регулатора у складу са Одлуком о адекватности капитала.** ***Избор опције:*** *Инструмент основног капитала* **,** *Инструмент допунског капитала.*	
2.2.	**Наводи се ниво укључивања инструмента у капитал на нивоу групе** ***Избор опције:*** *Индивидуални* **,** *Групни* **,** *Индивидуални и групни*	
2.3.	**Избор типа инструмента.** ***Избор опције:*** *Обичне акције, Некумулативне преференцијалне акције, Кумулативне преференцијалне акције, Некумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Кумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Мањинска*	
3.	**Износ који се признаје за потребе израчунавања капитала (у хиљадама динара, са стањем на дан последњег извештавања).** *Слободан текст – посебно нагласити ако су делови признати у различитим нивоима капитала и ако је износ који се признаје*	
4.	**Наводи се номинална вредност инструмента.** *Слободан текст.*	
5.	**Наводи се рачуноводствена класификација инструмента.** ***Избор опције:*** *Акцијски капитал, Обавеза – амортизована вредност, Обавеза – фер вредност, Мањинска учешћа.*	
6.	**Наводи се датум издавања инструмента.** *Слободан текст.*	
7.	**Наводи се да ли је реч о инструменту с датумом доспећа или инструменту без датума доспећа** ***Избор опције:*** *С датумом доспећа, без датума доспећа*	
7.1.	**Ако је реч о инструменту без датума доспећа, бира се опција *Без датума доспећа* .** **Ако је реч о инструменту с датумом доспећа, наводи се датум доспећа *(дан, месец и година)* .**	
8.	**Наводи се да ли постоји право превременог откупа (call option) на страни емитента.** ***Избор опције:*** *Да, Не.*	
8.1.	**Ако постоји право превременог откупа, наводи се први датум активирања права превременог откупа. Ова информација помаже при процени трајности инструмента.** *Слободан текст.*	
8.2.	**Ако постоји право превременог откупа, наводе се накнадни датуми активирања права превременог откупа, ако је применљиво. Ова информација помаже при процени трајности инструмента.** *Слободан текст.*	
9.1.	**Наводи се да ли су дивиденде/купони фиксни, променљиви, сада фиксни а касније ће бити променљиви или сада променљиви а касније ће бити фиксни.** ***Избор опције:*** *Фиксни, Променљиви, Фиксни па променљиви, Променљиви па фиксни.*	
9.2.	**Наводи се да ли постоји потпуно дискрециono право, делимично дискрециono право или не постоји дискрециono право у вези с тим да ли ће дивиденде/купони бити исплаћени или не.** **Ако институција има потпуно право да у било којим условима откаже плаћање дивиденди/купона, бира се опција** *Потпуно дискрециono право.* **Ако постоје одређени услови који морају бити испуњени да би институција могла да откаже исплату дивиденди/купона, бира се опција** *Делимично дискрециono право.* **Ако институција не може да откаже исплату дивиденди/купона, бира се опција** *Без дискрециoног права.*	
9.3.	**Наводи се да ли постоји потпуно дискрециono право, делимично дискрециono право или не постоји дискрециono право у вези са износом дивиденди/купона.** ***Избор опције:*** *Потпуно дискрециono прево* **,** *Делимично дискрециono право, Без дискрециoног парава.*	
9.4.	**Наводи се да ли постоји могућност повећања приноса (step up).** ***Избор опције*** *: Да, Не.*	
9.5.	**Наводи се да ли су дивиденде/купони кумулативани или некумулативни.** ***Избор опције:*** *Кумулативни, Некумулативни* **.**	
10.	**Наводи се да ли је инструмент конвертибилан или неконвертибилан. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака.** ***Избор опције:*** *Конвертибилан, Неконвертибилан.*	
10.1.	**Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводе се услови под којима може доћи до конверзије.** *Слободан текст.*	
10.2.	**Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се да ли је конвертибилан делимично или у целости.** ***Избор опције:*** *Делимично, У целости.*	
10.3.	**Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се стопа конверзије. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака.** *Слободан текст*	
10.4.	**Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се да ли је реч о обавезној или добровољној конверзији. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака.** ***Избор опције:*** *Обавезна, Добровољна.*	
10.5.	**Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се инструмент у који се конвертује. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака.** ***Избор опције:*** *Обичне акције, Некумулативне преференцијалне акције, Кумулативне преференцијалне акције, Некумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Кумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Мањинска учешћа, Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента, Друго.*	
10.6.	**Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се емитент инструмента у који се конвертује.** *Слободан текст.*	
11.	**Наводи се да ли постоји могућност отписа. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака.** ***Избор опције*** *: Да, Не.*	
11.1.	**Ако постоји могућност отписа, наводе се услови под којима може доћи до отписа.** *Слободан текст.*	
11.2.	**Ако постоји могућност отписа, наводи се да ли је реч о делимичном отпису или отпису у целости. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака.** ***Избор опције:*** *Делимичан отпис, Отпис у целости* **.**	
11.3.	**Ако постоји могућност отписа, наводи се да ли је реч о привременом или трајном отпису. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака.** ***Избор опције:*** *Привремени отпис, Трајни отпис.*	
11.4.	**Ако је отпис привремен, наводе се услови поновног признавања.** *Слободан текст.*	
12.	**Тип инструмента који ће се при стечају, односно ликвидацији наплатити непосредно пре наведеног инструмента.** ***Избор опције:*** *Обичне акције, Некумулативне преференцијалне акције, Кумулативне преференцијалне акције, Некумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Кумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Мањинска учешћа, Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента, Хибридни инструмент капитала, Друго.*	

Прилог 3		ПИ–УПК		

Подаци о повезивању позиција капитала из биланса стања с позицијама из обрасца ПИ–КАП

1. Разлике између биланса стања сачињеног за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи и консолидованих финансијских извештаја банкарске групе сачињених у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања

Ознака позиције	Назив позиције	Консолидовани биланс стања као у објављеним финансијским извештајима	Консолидовани биланс стања по регулаторном методу и обухвату консолидације
A	**АКТИВА**		
A.I	Готовина и средства код централне банке		
A.II	Заложена финансијска средства		
A.III	Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању		
A.IV	Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха		
A.V	Финансијска средства расположива за продају		
A.VI	Финансијска средства која се држе до доспећа		
A.VII	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација		
A.VIII	Кредити и потраживања од комитената		
A.IX	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика		
A.X	Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика		
A.XI	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате		
A.XII	Инвестиције у зависна друштва		
A.XIII	Нематеријална улагања		
A.XIV	Некретнине, постројења и опрема		
A.XV	Инвестиционе некретнине		
A.XVI	Текућа пореска средства		
A.XVII	Одложена пореска средства		
A.XVIII	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља		
A.XIX	Остала средства		
A.XX	**УКУПНО АКТИВА (позиције под АОП ознакама од 0001 до 0019 у консолидованом билансу стања)**		
P	**ПАСИВА**		
PO	**ОБАВЕЗЕ**		
PO.I	Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању		
PO.II	Финансијске обавезе које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха		
PO.III	Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика		
PO.IV	Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци		
PO.V	Депозити и остале обавезе према другим комитентима		
PO.VI	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика		
PO.VII	Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства		
PO.VIII	Субординиране обавезе		
PO.IX	Резервисања		
PO.X	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља		
PO.XI	Текуће пореске обавезе		
PO.XII	Одложене пореске обавезе		
PO.XIII	Остале обавезе		
PO.XIV	**УКУПНО ОБАВЕЗЕ (позиције под АОП ознакама од 0401 до 0413 у консолидованом билансу стања)**		
	КАПИТАЛ		
PO.XV	Акцијски капитал		
PO.XVI	Сопствене акције		
PO.XVII	Добитак		
PO.XVIII	Губитак		
PO.XIX	Резерве		
PO.XX	Нереализовани губици		
PO.XXI	Учешћа без права контроле		
PO.XXII	**УКУПНО КАПИТАЛ (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 -**		
PO.XXIII	**УКУПАН НЕДОСТАТАК КАПИТАЛА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0**		
PO.XXIV	**УКУПНО ПАСИВА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0414 + 0422 - 0423)**		
B.П.	**ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ**		
B.П.A.	Ванбилансна актива		
B.П.П.	Ванбилансна пасива		

2. Рашчлањавање елемената у билансу стања

Ознака позиције	Назив позиције	Биланс стања	Референце
А	**АКТИВА**		
А.I	Готовина и средства код централне банке		
А.II	Заложена финансијска средства		
А.III	Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању		
А.IV	Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха		
А.V	Финансијска средства расположива за продају		
А.VI	Финансијска средства која се држе до доспећа		
А.VII	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација		
А.VIII	Кредити и потраживања од комитената		
А.IX	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика		
А.X	Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика		
А.XI	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате		
	Од чега директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору		у
А.XII	Инвестиције у зависна друштва		
	Од чега директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору		ф
А.XIII	Нематеријална улагања		и
А.XIV	Некретнине, постројења и опрема		
А.XV	Инвестиционе некретнине		
А.XVI	Текућа пореска средства		
А.XVII	Одложена пореска средства		
А.XVIII	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља		
А.XIX	Остала средства		
	Од чега директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу већем од 10% капитала тих банака, односно тих лица		х
А.XX	**УКУПНО АКТИВА (позиције под АОП ознакама од 0001 до 0019 у консолидованом билансу стања)**		
П	**ПАСИВА**		
ПО	**ОБАВЕЗЕ**		
ПО.I	Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању		
ПО.II	Финансијске обавезе које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха		
ПО.III	Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика		
ПО.IV	Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци		
ПО.V	Депозити и остале обавезе према другим комитентима		
ПО.VI	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика		
ПО.VII	Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства		
	Од чега обавезе по основу хибридних инструмената		р
ПО.VIII	Субординиране обавезе		
	Од чега субординиране обавезе које се укључују у допунски капитал банке		с
ПО.IX	Резервисања		
ПО.X	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља		
ПО.XI	Текуће пореске обавезе		
ПО.XII	Одложене пореске обавезе		
ПО.XIII	Остале обавезе		
ПО.XIV	**УКУПНО ОБАВЕЗЕ (позиције под АОП ознакама од 0401 до 0413 у консолидованом билансу стања)**		
	КАПИТАЛ		
ПО.XV	Акцијски капитал		
	Од чега номинална вредност уплаћених акција, осим преференцијалних кумулативних акција		а
	Од чега емисиона премија по основу акцијског капитала, осим преференцијалних кумулативних акција		б
	Од чега номинална вредност преференцијалних кумулативних акција		њ
	Од чега емисиона премија по основу преференцијалних кумулативних акција		о
ПО.XVI	Сопствене акције		
	Од чега стечене сопствене акције банке, осим преференцијалних кумулативних акција		ј
	Од чега стечене сопствене преференцијалне кумулативне акције		т
ПО.XVII	Добитак		
	Од чега нераспоређена добит из ранијих година		г
	Од чега добит из текуће године		д
ПО.XVIII	Губитак		
	Од чега губици из претходних година		ж
	Од чега губитак текуће године		з
ПО.XIX	Резерве		
	Од чега резерве из добити које представљају елемент основног капитала		в
	Од чега остале позитивне консолидоване резерве		е
	Од чега остале негативне консолидоване резерве		н
	Од чега остале нето негативне ревалоризационе резерве		љ
	Од чега добит по основу обавеза банке вреднованих према фер вредности која је остварена због промене кредитног рејтинга банке		м
	Од чега позитивне ревалоризационе резерве настале по основу ефеката промене фер вредности основних средстава, хартија од вредности и осталих средстава која се, у складу с МСФИ/МРС, исказују		п
ПО.XX	Нереализовани губици		
	Од чега нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		л
ПО.XXI	Учешћа без права контроле		
	Од чега мањинска учешћа у подређеним друштвима		ђ
ПО.XXII	**УКУПНО КАПИТАЛ (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0**		
ПО.XXIII	**УКУПАН НЕДОСТАТАК КАПИТАЛА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0**		
ПО.XXIV	**УКУПНО ПАСИВА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0414 + 0422 - 0423)**		
В.П.	**ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ**		
В.П.А.	Ванбилансна актива		
	Од чега износ акција банке узетих у залогу, осим преференцијалних кумулативних акција		к
	Од чега износ преференцијалних кумулативних акција банке узетих у залогу		ћ
В.П.П.	Ванбилансна пасива		

3. Повезивање позиција у рашчлањеном билансу стања и позиција у обрасцу ПИ–КАП

Редни бр.	Назив позиције	Износ	Извор података у складу с референцама из 2. корака
I	**УКУПАН ОСНОВНИ КАПИТАЛ**		
1.	**ОСНОВНИ КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ**		
1.1.	**Номинална вредност уплаћених акција, осим преференцијалних кумулативних акција**		а
1.2.	**Емисиона премија**		б
1.3.	**Резерве из добити**		в
1.4.	**Нераспоређена добит из ранијих година**		г
1.5.	**Добит из текуће године**		д
1.6.	**Мањинска учешћа у подређеним друштвима**		ђ
1.7.	**Остале позитивне консолидоване резерве**		е
2.	**ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД ОСНОВНОГ КАПИТАЛА**		
2.1.	**Губици из претходних година**		ж
2.2.	**Губитак текуће године**		з
2.3.	**Нематеријална улагања**		и
2.4.	**Стечене сопствене акције банке, осим преференцијалних кумулативних акција**		ј
2.5.	**Износ акција банке узетих у залогу, осим преференцијалних кумулативних акција**		к
2.6.	**Регулаторна усклађивања вредности:**		
2.6.1.	Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		л
2.6.2.	Остале нето негативне ревалоризационе резерве		љ
2.6.3.	Добит по основу обавеза банке вреднованих према фер вредности која је остварена због промене кредитног рејтинга банке		м
2.6.4.	Потребна резерва из добити за процењене губитке по биланској активи и ванбилансним ставкама банке		
2.7.	**Остале негативне консолидоване резерве**		н
II	**УКУПАН ДОПУНСКИ КАПИТАЛ**		
1.	**ДОПУНСКИ КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ**		
1.1.	**Номинална вредност уплаћених преференцијалних кумулативних акција**		њ
1.2.	**Емисиона премија по основу преференцијалних кумулативних акција**		о
1.3.	**Део ревалоризационих резерви банке**		п
1.4.	**Хибридни инструменти**		р
1.5.	**Субординиране обавезе**		с
1.6.	**Вишак издвојених исправки вредности, резервисања и потребних резерви из добити у односу на очекиване губитке**		
2.	**ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА**		
2.1.	**Стечене сопствене преференцијалне кумулативне акције**		т
2.2.	**Потраживања по основу биланске активе и ванбиланских ставки обезбеђена хибридним инструментом или субординираном обавезом**		
2.3.	**Износ преференцијалних кумулативних акција банке узетих у залогу**		ћ
2.4.	**Износ капитала којим се прекорачују ограничења за допунски капитал**		
III	**УКУПАН КАПИТАЛ**		
1.	**УКУПАН КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ**		
2.	**ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД КАПИТАЛА**		
	Од чега умањење основног капитала		
	Од чега умањење допунског капитала		
2.1.	**Директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу већем од 10% капитала тих банака, односно тих лица**		(у+ф+х)
2.2.	**Улагања у хибридне инструменте и субординиране обавезе других банака и лица у финансијском сектору у којима банка има директна или индиректна улагања у износу већем од 10% капитала тих лица**		
2.3.	**Укупан износ директних и индиректних улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу до 10% њиховог капитала, као и улагања у њихове хибридне инструменте и субординиране обавезе, који прелази 10%**		
2.4.	**Износ за који су прекорачена квалификована учешћа у лицима која нису лица у финансијском сектору**		
2.5.	**Мањак издвојених исправки вредности, резервисања и потребне резерве из добити у односу на очекиване губитке**		
2.6.	**Износ изложености по основу слободних испорука када друга уговорна страна није измирила своју обавезу у року од четири радна дана**		
2.7.	**Потраживања и потенцијалне обавезе према лицима повезаним с банком или према запосленима у банци које је банка уговорила под условима који су повољнији од услова уговорених с другим лицима**		
IV	**НАПОМЕНЕ**		
	Позитиван/негативан износ разлике између укупне исправке вредности биланске активе, резервисања за губитке по ванбиланским ставкама и потребне резерве из добити с једне стране и износа укупних очекиваних губитака према IRB приступу с друге стране		
	Износ исправки вредности, резервисања и потребне резерве из добити банке		
	Од чега на групној основи		
	Од чега на појединачној основи		
	Износ очекиваног губитка према IRB приступу		
	Бруто износ субординираних обавеза		

Напомене за попуњавање обрасца ПИ–УПК

1. Разлике између биланса стања сачињеног за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи и консолидованих финансијских извештаја банкарске групе сачињених у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања:

- У првом кораку потребно је приказати разлике између биланса стања сачињеног за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи и консолидованог биланса стања банкарске групе сачињеног у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.
- У овом кораку полази се од консолидованог биланса стања у објављеним финансијским извештајима банке (трећа колона) и потом се у последњој колони приказује колико би износила вредност сваке позиције ако би се применио регулаторни метод и обухват консолидације.
- Ако се у билансу стања банкарске групе сачињеном у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања користи исти метод и обухват консолидације као и за потребе регулаторног извештавања, први корак се може прескочити.
- Ако банка нема подређених друштава и не сачињава консолидоване финансијске извештаје, први корак се може прескочити.

2. Рашчлањавање елемената у билансу стања:

- У другом кораку, поједине елементе у билансу стања по регулаторном методу и обухвату консолидације потребно је рашчланити тако да се јасно виде позиције које су коришћене за потребе попуњавања обрасца ПИ–КАП (Подаци о капиталној позицији банке). Рашчлањавање се врши само до нивоа који је потребан да би се направила јасна веза између позиција из биланса стања и позиција из обрасца ПИ–КАП.
- У другој табели обрасца ПИ–УПК дат је приказ рашчлањавања појединих позиција биланса стања, при чему банка сама прилагођава тај приказ елементима капитала које поседује. Ако банка има одређени елемент капитала, а у другој табели овог обрасца није извршено рашчлањавање које омогућава повезивање те позиције обрасца ПИ–КАП и одговарајуће позиције биланса стања, потребно је да банка сама изврши рашчлањавање позиција биланса стања које ће омогућити то повезивање (нпр. ако банка има потраживања по основу билансне активе и ванбилансних ставки обезбеђена хибридним инструментом или субординираном обавезом, пошто се тај износ може налазити на више различитих позиција биланса стања, потребно је да банка сама рашчлани позиције биланса стања како би ову позицију повезала са одговарајућим позицијама биланса стања). Такође, ако банка не поседује одређене елементе капитала ради чијег повезивања с позицијама биланса стања су те позиције у другој табели овог обрасца рашчлањене, није потребно приказивати тако рашчлањене позиције у тој табели.
- Поред сваког тако рашчлањеног елемента потребно је унети референцу која ће бити коришћена у кораку 3.
- Ако банка нема подређених друштава и не сачињава консолидоване финансијске извештаје, елементи се рашчлањавају у објављеном билансу стања сачињеном у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

3. Повезивање позиција у рашчлањеном билансу стања и позиција у обрасцу ПИ–КАП:

- У трећем кораку потребно је успоставити везу између позиција из рашчлањеног биланса стања из претходног корака и позиција из обрасца ПИ-КАП, коришћењем референци из другог корака.

Прилог 4				ПИ–АКБ
31.12.2015.	**Подаци о укупним капиталним захтевима и показатељу адекватности капитала**			
				(у хиљадама динара)
Редни бр.	**Назив**	**Износ**	**Покривеност основним капиталом**	**Покривеност допунским капиталом**
		1	2	3
I	КАПИТАЛ	1,759,307		
1.	УКУПАН ОСНОВНИ КАПИТАЛ	1,242,926		
2.	УКУПАН ДОПУНСКИ КАПИТАЛ	516,381		
II	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВИ	946,321		
1.	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА КРЕДИТНИ РИЗИК, РИЗИК ДРУГЕ УГОВОРНЕ СТРАНЕ И РИЗИК ИЗМИРЕЊА/ИСПОРУКЕ ПО ОСНОВУ СЛОБОДНИХ ИСПОРУКА	815,085	815,085	
1.1.	Стандардизовани приступ (СП)	6,792,377		
1.1.1.	*Изложености према државама и централним банкама*	0		
1.1.2.	*Изложености према територијалним аутономијама и јединицама локалне самоуправе*	3,681		
1.1.3.	*Изложености према јавним административним телима*	0		
1.1.4.	*Изложености према међународним развојним банкама*	0		
1.1.5.	*Изложености према међународним организацијама*	0		
1.1.6.	*Изложености према банкама*	105,824		
1.1.7.	*Изложености према привредним друштвима*	61,339		
1.1.8.	*Изложености према физичким лицима*	6,157,226		
1.1.9.	*Изложености обезбеђене хипотекама на непокретностима*	60,756		
1.1.10.	*Доспела ненаплаћена потраживања*	42,692		
1.1.11.	*Високоризичне изложености*	0		
1.1.12.	*Изложености по основу покривених обвезница*	0		
1.1.13.	*Изложености по основу улагања у отворене инвестиционе фондове*	0		
1.1.14.	*Остале изложености*	360,859		
1.2.	Приступ заснован на интерном рејтингу (IRB)			
1.2.1.	*Изложености према државама и централним банкама*			
1.2.2.	*Изложености према банкама*			
1.2.3.	*Изложености према привредним друштвима*			
1.2.4.	*Изложености према физичким лицима*			
1.2.4.1.	*Изложености према физичким лицима које су обезбеђене хипотекама на непокретностима*			
1.2.4.2.	*Квалификоване револвинг изложености према физичким лицима*			
1.2.4.3.	*Остале изложености према физичким лицима*			
1.2.5.	*Изложености по основу власничких улагања*			
1.2.5.1.	*Примењени приступ:*			
1.2.5.1.1.	*Приступ једноставних пондера ризика*			
1.2.5.1.2.	*PD/LGD приступа*			
1.2.5.1.3.	*Приступ интерних модела*			
1.2.5.2.	*Врсте изложености по основу власничких улагања*			
1.2.5.2.1.	*Власничка улагања којима се тргује на берзи*			
1.2.5.2.2.	*Власничка улагања којима се не тргује на берзи али су у довољно диверсификованим портфолиима*			
1.2.5.2.3.	*Остала власничка улагања*			
1.2.5.2.4.	*Власничка улагања на које банка примењује стандардизовани приступ кредитном ризику*			
1.2.6.	*Изложености по основу остале имовине*			
2	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА РИЗИК ИЗМИРЕЊА/ИСПОРУКЕ ПО ОСНОВУ НЕИЗМИРЕНИХ ТРАНСАКЦИЈА			
3	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА ТРЖИШНЕ РИЗИКЕ			
3.1.	Капитални захтеви за ценовни, девизни и робни ризик израчунат применом стандардизованих приступа			
3.1.1.	*Капитални захтев за ценовни ризик по основу дужничких хартија од вредности*			
3.1.2.	*Капитални захтев за ценовни ризик по основу власничких хартија од вредности*			
3.1.3.	*Капитални захтев за девизни ризик*			
3.1.4.	*Капитални захтев за робни ризик*			
3.2.	Капитални захтеви за ценовни, девизни и робни ризик израчунати применом приступа интерних модела			
4	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА ОПЕРАТИВНИ РИЗИК	131,236	131,236	
4.1.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом приступа основног индикатора	131,236	131,236	
4.2.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом стандардизованог приступа			
4.3.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом напредног приступа			
5	ПОКРИВЕНОСТ КАПИТАЛНИХ ЗАХТЕВА	946,321	946,321	
III	ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА (%)	22.31		